

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

TWENTY-NINTH DAY

Saturday, 5th April 1958

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Forty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. R. KANTHI, B.A., LL.B.) in the Chair.

Business of the House.

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjan-gud).—I hear that the Chief Minister, the Minister for Law and the Home Minister have all undertaken a political pilgrimage to Delhi. I would like to know if the Hon'ble Ministers present here would like to depute them and reply. Would it not be better if the Chief Minister is here to reply? In view of this I suggest, if the Speaker has no objection, that the reply may be given on Monday?

MR. SPEAKER.—I have kept that point in view.

Sri L. S. VENKAJI RAO (Basavana-gudi).—In this connection, may I request the Chair to announce its decision because I find that the Ministers may not be available to reply to the debate this afternoon? While not agreeing with my Hon'ble friend Sri J. B. Mallaradhyia that they have gone on a political pilgrimage, I would like to say that they have gone on duty.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I know definitely that Sri C. M. Poonacha has gone on personal work.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—It is not correct. May I request the Chair to give its decision in this regard?

MR. SPEAKER.—I have kept the points of view in mind and I will announce by about 10-30 A.M.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—On the privilege motion which I and Sri M. C. Narasimhan have moved you were pleased to say that a ruling would be given as early as possible. It is

past 15 days and no ruling has yet been given.

MR. SPEAKER.—I have extended the discussion of the privilege motion. Some more members are going to speak.

Sr. C. J. MUCKANNAPPA.—May I know when it will be discussed?

MR. SPEAKER.—I am trying to find time. I have to cancel the question hour because of the pressure of discussion on the Budget. Let us find some time and try to dispose it of as early as possible.

BUDGET FOR 1958-59—GENERAL DISCUSSION.

(Debate continued.)

*ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿವೈಡ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿ ನಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಡಿವೈಡ್ಡ್‌ಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸಮಭಾಗವಾಗಿ ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಅವೇ ಸ್ವಹಾಪ್ತಭುತ್ವದ ನೀತಿ; ಸಮತಾ ವಾದ ಸಮಾಜ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ. ಆದರೆ, ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ನೀತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎನ್‌ಮೇಟಿನ್ ಅಪಂಡಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ 444ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ

*Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ)

ಹೋದರೆ ಮಂಗಳೂರು ನಾರ್ತ್ ಡಿವಿಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ 43 ಲಕ್ಷದ 41 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಎಂದು ಕೇವಲ ಒಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು 444 ನೆಯ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಎರಡು ರೋಡುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ವರ್ಷ ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಒಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ನಾನ್-ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವತ್ತಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ 4,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಬಾಕಿ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 465 ನೆಯ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನ್-ಕಮರ್ಷಿಯಲ್-ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 470 ನೆಯ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಹದಿನೇಳು ಸಾವಿರದ ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇವಲ 37 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅಡೀಷನಲ್ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹಿಂಬಾಲಕರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೇನಾದರೂ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಈ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೇ ತಪಶೀಲು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 479 ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ (ನಾನ್-ಕಮರ್ಷಿಯಲ್) ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಡಿವಿಷನ್ ನಾಗಮಂಗಲ ಒಂದಕ್ಕೆ 8,20,800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅದೇ ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ 1,50,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 22,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿ, ನಾಗಮಂಗಲ ಒಂದಕ್ಕೆ 8,20,800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ, ಹುಲಕೆರೆ ಬೋರನಕಟ್ಟಿ ಕೆರೆಗೆ 22,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು, ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ 8,20,800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್-ನಾನ್-ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. 486 ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ Abstract by Divisions—Development for Irrigation Works ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ 5,600 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಇತರ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಹೊರಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇತರರಿಗಿಂತ ಶೇಕಡೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಶೇಕಡೆ 75 ರಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಊರಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 486ನೆಯ ಪುಟದ ಅಪೆಂಡಿಕ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ತಪಶೀಲಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡದ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಿಂದೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಈವರ್ಷ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. 98ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವ ಇತರ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಅವಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬಾಬಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬಹಳಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. 1957-58ಕ್ಕೆ 158ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ 'nil' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ; 1958-59 ರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. Charges in England ಎಂದು 1958-59 ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ತಪಶೀಲು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. 230 ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ grant in aid to agricultural demonstrations and shows ಎಂದು ಒಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವನು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಜಾಗೃತ ಜನರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಾಗೃತ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಒದಗಿಸಿರುವ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಏನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುಳಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಬರೀ ಸಂಬಳ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಇರಾಖೆ ವಗೈರೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನಾ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ 900 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದೇಶಗಳಂತೆ ಚಾಕ್ಟರ್‌ನೋ ಒದಗಿಸಿದರೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧಿಸಿ

ರುವ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಎಕರೆಗೆ ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿಗಳ ದರವಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಛಾರ್ಜ್ ಎಕರೆಗೆ 25 ರಿಂದ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಏರಿತು. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವರಿಗೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳುಮೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಿಜವಾದಿಯ ಚಾರ್ಜ್‌ನ್ನು ಉಳುಮೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ದರ ವಿಸ್ತರಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ದರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಾರದು, ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬಂದಿತು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ದರವಿರುವುದನ್ನು 15 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್‌ನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಲೆವರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 12 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ 20 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್ ಒಪ್ಪಯ್ಯದಲ್ಲಿ ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ಯೋಜನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ತರಹ ನುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು.

Sri H. V. KOUJALGI (Sampgaon I).—On a point of order, Sir. “ನುಳ್ಳು” ಎಂಬ ಪದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಆ-ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿಯೇನಲ್ಲ.

9 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಪಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಅದ್ದರಿಂದ ದಯೆ ಎಚ್ಚರ ಸರಕಾರದವರು ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬಾಡಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರಮಾಪದಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಇರಕೂಡದು. ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್‌ಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಸ್ಟ್ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದಿಟ್ಟು ನುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಯಾಮಿ, ನಾನು ಇಂಟರ್ ಪರೇಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ನೀವು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಮಾರ್ಚ್ ಆದಮೇಲೆ ಒಂದು ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ, ನಾನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಕಾರಣ ನೀನಿಯಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ 24ರಿಂದ ಆಚೆಗೆ, ಬರಿಯ ಮೈಸೂರಿನ 15 ಜನ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಧೀನರುಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವೇಲೆನ್ಸಿ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನ್ ಹೋಗಿದ್ದವರು ಆರು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರದು ಆರು ಹುದ್ದೆ ಇದೆ, ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿರುವವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇದೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಮೂರು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಆರು ಹುದ್ದೆ

ಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾರು ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರುಗಳನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 16 ಸಿಟಿಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 15 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನೀನಿಯರ್ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರುಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. 30 ದಿವಸ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಒಪರೇಟಿವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ನೀನಿಯಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನವರು ಬರಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನವರು ಬರಲಿ, ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಬರಲಿ, ಗೈಡ್ ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಭರ್ತಿಮಾಡಿ; ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಬೇಡಿ.

ಇನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ, ಒಟ್ಟು ವರಮಾನದ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್‌ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್‌ಕಂಪನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯ ತಳಹದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್‌ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸಾಲದು. ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಹಳ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕು, ಮಿದಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕು, ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಯನ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದು. ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಗೋಲ್ಡನ್ ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಮಿದಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗೋಲ್ಡನ್ ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಮೂರು ಜನ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೆ ನಾವು ಏನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಜಾಗೃತ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, 50 ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರ್‌ನಂತೆ ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡೆವಲಪ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. 50 ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರ್‌ನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪ್ರೋಲೀಸ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ನಂಟರಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಮುನಿಯಮ್ಮನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಮುನಿಯಮ್ಮ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಅವಮಾನವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಬಾಕಿನಿಂದ ಬಗೆದು ಕೋಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ದೇಶ

(ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ)

ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು! ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಬೇಕು? ಅವರಿಗೆ ಪನಿಷ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮರ್ಡರ್ ಆಯಿತು. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ 'ಸಿ' ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ವಾಫ್ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೊಂಡವನ್ನೇ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಮಗ ಮತ್ತು ಸೊಸೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಂದಿರಬಾರದು! ಎಂದು ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸಿದರು. ಆ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೀವೇ ಬಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕೆ 'ಸ್ಪೆಷಲ್ ಫೇರ್' ಆಗಿಯೂ ಇದ್ದಳು. ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನುಡಿದರು. ಆಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವಳೇ ಆಗಬೇಕು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮರೆ ಹೊಕ್ಕು, "ಅಣ್ಣಾ ನನನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಪಾಣಿ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕಾಟ ಸಾಕು" ಎಂದಳು. ಆಗ ನಾನು ಆಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟು ಎರಡು ದಿವಸ ಕಾವಲಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಬರೆದ ಕಾಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತರಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸುಳ್ಳು ಅಥವಾ ನಿಜ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸು ಅಡಳಿತ ಇರಕೂಡದು. ಈ ತರಹ ಅನಾಥೆಯ ಮಾಡುವುದು ಅವಿವೇಕತನ. ಮರ್ಡರ್ ಪತ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇದ್ದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸನ್ನು ರೀ ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಪೀಕರ್ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು 208 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ನಿಶ್ಯಕ್ತರು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಅಬಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. "ನಿಶ್ಯಕ್ತರು ಮತ್ತು ಅಬಲರು" ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, "ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾದ ಬಂಗಲೆ ಇಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೌಸ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಕು ಮಾಡಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಂದರೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೇ? ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಷ್ಟೋವಾಸಿ; ಪಾರ್ಕ್‌ಹೌಸ್ ಕೆಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬೆಡ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಹೊರಗಿನ ದೇಶದವರು ಯಾರಾದರೂ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮತ್ತು M.L.A. ಮತ್ತು M.L.C. ಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರನ್ನೂ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನೂ ಯಾವ ಮುಟ್ಟದಲ್ಲ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರನ್ನು ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಜಾಗೃತ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ 208 ಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು. ಈಗ ತಾವು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯ ಸಾಕಾಗದು. ಹೊರದಸಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ನ ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಯರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಡಾಲರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಸಾಲ ಸೋಲ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿದರೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಲೇಡರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. 'ಬರಬರುತ್ತಾ' ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕಮಟ್ಟ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ; ಈ ಅರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ದೋಚಿ ನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮಾರು ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಸೇಲ್ವೆಟ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಫಿಷರೀಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಿದ್ದಿರಿ, ಅದರಿಂದ ಬರಿತಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ನಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಗಡೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಸ್ಸು ಗಳಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ 500 ಬಸ್ ಹೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಧ್ಯೇಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇನಿದ್ದರೂ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಯಾ ಡಿವ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾಪಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ದ್ವಿತೀಯ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ದೇಶನಾದ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ, ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಮುಂದೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬಂದಾಗ ಪುತಿ ವರ್ಷವೂ ನಾವು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು, ಯಾವ ರೀತಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿತೋ ಅದು ಕೊನೆ ಕೊನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರಂತೆ ಹೋದ ಸಲ ತಾವು ಒಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿರಿ; ಮತ್ತು ಇದು ಮುಂದೆ ಸಡಿಲವೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಕನಡ ಮಾತೆಯ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಈ ವರ್ಷ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಸಂದೇಹ ತರದೋರಿತು ಅದನ್ನು ಹೋಗಿರಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಖೋತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇಕರು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಚಿನ್ನದ ಬೀಡು, ಖೋತಾ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಕೈ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬಂತವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ, ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು, ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಇದೆ. ಸಮುದ್ರ ತೀರ ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ. ನಾನಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕೊರತೆ

ಇಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಇದೆ ಇಂಥ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಂದಗಾಮಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರವೇಶಗಳಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ವರಮಾನ 46 ಕೋಟಿ 63 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕದೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಭೂ ಕಂದಾಯದ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರೀ, ಖುಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನು ಇರುವುದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಮಂದಗಾಮಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಮೀನು ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನ ಅನೇಕ ಕಾಲದಿಂದ ಇರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಸರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರಿಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತರಹದ ಜಮೀನಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ತರಹದ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುಬಾರಿ ದರ ಕೆಲವುಕಡೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ದರ ಇದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಒಂದೇ ವಿಧದ ಜಮೀನಿಗೆ ಒಂದೇ ವಿಧದ ದರ ಹಾಕಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿ ಕಂದಾಯ ಪುನರ್ವಿವರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಬರುವ ಬಾಬು ಎಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ತೆರಿಗೆ. ಹೊರ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ

(ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್)

ಎಂಬುದನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ವರಮಾನ ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಇರಾಖೆಯ ಅದೃಶ ಬಹಳ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪವಿತ್ರತೆಯಂತೂ ನಿರ್ಣಾಮವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಕ್ಷರಾದ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವರಮಾನ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವರಮಾನ ಪೂರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಜನರ ದಿನವೂ ಬಳಕೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಈಗ ಏಕ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಈ ಇರಾಖೆಯ ನೌಕರರಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಹುಮುಖ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾಬಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 4½ ಯಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಶೇಕಡ 4 ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲ ಎತ್ತಿ ತಂದ ಹಣಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 4½ ಪ್ರಕಾರ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 5 ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಮತ್ತು ರಾಜಧಾಯಕವಾದಂಥ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಅದೃಶದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದಿಟ್ಟತನ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ರಾಜಧಾಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಕೆಲಸನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮ್ಮತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜಧಾಯಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭವಿಷ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಪೂರೈಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ರಾಜಧಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂತೆಯೂ ನಡೆಯುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸ್ವೀಲ್, ಸಿಮೆಂಟ್, ಹತ್ತಿ, ನೂಲು, ಸಕ್ಕರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಅನೇಕ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅನುಕೂಲಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಕೂಡ ಬಗೆಹರಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಗಾಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಲ್ಲ; ಶಾಲೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ; ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕನಿಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹತ್ತುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ಎತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹೊಸದಾದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ (ಜೆ.ನು.ಪುಟ್ಟಣ).— ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 1958-59 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಸಚ್ಚಯಲ್ಲ ನೋಟಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅಬದ್ಧ ಕಂತೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸಚ್ಚಯಲ್ಲ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಐಟಂನ್ನು ಎರಡೆರಡುಸಾರಿ ಎರಡೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಕೂಡ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ಇರುವ ದೆತಿಯಿಂದ ನಾನೀಗ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಶವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಖಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಖಾಯಿಲೆ ಗುಣವಾದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆಗಲೂಕೂಡ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಡುವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನೂ ಅಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಅನಂತರ ಈ 1958 ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯ ತನಕ ಈ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಅಶಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಒಂದು ವೆತ್ಸೆಡ್ ಇಟ್ಕೊಳ್ಳಿಸಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ದೇಶಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಂಶವನ್ನು ತುಟ್ಟೀಕರಿಸಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ವೇಚ್ಛಾವರ್ತನೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಮನ ದೇಶಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನೆಲ್ಲ ಎತ್ತಕಡೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಯೆಂದರೆ, ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ತಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಎಂದು ಜನಗಳಿಂದ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಜನತಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲ ಸಾವು ಬಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಥ ಅವಮಾನಕರ ಎಂಬ ವಿಚಾರವಿನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಅರಿವಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಜನರ ಮುಂದೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲೇ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳು ನಿರತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಜನರ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಇಂಥ ಒಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಈ ಅಂದಾಜುಗಳ ಸಚ್ಚಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂದಾಜುಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಿದಂಥವುಗಳಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ

ಅಂದಾಜುಗಳೆಲ್ಲ ಆಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದುವುಗಳೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಂಥ ಬಾಬಿಗಳಿಗೆ ಇಟ್ಟಿಟ್ಟು ಹಣ ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ಮೊಬಲಗು ಈ ವರ್ಷ ಖರ್ಚಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ಅಥವಾ ಆಗದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಹೋದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಇರಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣ ವರ್ಷಾಂತರದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನಾವು ಸರ್ವೆಸ್ಪನ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವಸ ಡೈಲಿ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೊದ್ದಿದನು. ಅನೇಕರು ಈಗಾಗಲೇ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯೂನಿಯನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಡ್ಯೂಟಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವರ ಮಾನವನ್ನು ಎರಡುಸಾರಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಾಬಿ ನಲ್ಲೂ ಆದನ್ನೇ ಸೇರಿಸಿ, ಕೂಡಿ-ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳೆಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಹೇಳಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

9-30 A.M.

ಅದರಂತೆ ಈ ಎಂಟ್ರಿ ಅಬದ್ಧ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆಕಡೆ ಅವರು ಗಮನವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 1956-57 ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕ್ಲೋಸಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಗೂ, 1957-58 ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕ್ಲೋಸಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಗೂ, 1958-59 ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯ ಕ್ಲೋಸಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ದೇಶದ ಹಣದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ದೇಶ ನಮ್ಮದು, ದೇಶದ ಹಣ ನಮ್ಮದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಸಾಲ ಮಾತ್ರ ಹಾಸಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಸಾಲ ತೀರಿನುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಾಲ ತಂದು ಅನೇಕ ಬಂಡವಾಳ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅವು ರಾಧಾಯಿಕವಾಗಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿರುವ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನಿಸಿ ಆದಾಯವೇನೂ ಬಂದಿತೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸಾಲ ತಂದು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ರಾಧ ಬರುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಫೋರ್ಟುನೇಟಿಯೋ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹೊರೆ ಹೊರ ರಾರದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಫೋರ್ಟುನೇಟಿಯೋಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಫೈಲನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಅನುಭವ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶೋನ್ನತಿಗೆ ದುಡಿಯುವ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ)

ದಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಮಹಾಮಹಿಮರು, ಮೇಧಾವಿಗಳು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಶಾಪಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಇವರೊಬ್ಬರಿಗೇ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹದೇನೂ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರು ಬಹಳ ಭಾರೀ ಅನುಭವಸ್ವರಂದು ತಿಳಿದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸ್, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಮಗದೊಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಅವರ ಅನುಭವವಾದರೂ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದು. ಅವರಿದ್ದ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಕಾಣ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅವರ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೊಡಗು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೇ ಸೇರಿತ್ತು. ಅದು ವಿಶೇಷ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಒಬ್ಬ ಡೇರ್‌ಮನ್‌ನ ಪೋರ್ಟ್‌ಪೋಲಿಯೋ ದಲ್ಲೆತ್ತು. ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದಂಥವರ ತರೆಯ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಖಾತೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದು ಅವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನನುಭವಶಾಲಿಯಾದಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತರೆಯಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪೋರ್ಟ್‌ಪೋಲಿಯೋ ವಹಿಸಿದ್ದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾದ ಕಾಲದಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಂಥ ಸಾಲ ಸೋಲಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರುವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ. ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸರ್ಕಾರವು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣವನ್ನೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬರ್ಚೆಮಾಡದೇ ಇರುವವರು, ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಲ್ಲ ನಮಗೆ ಯಾವ ಖಾತರಿ ಇದೆ? 1956-57ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತ ಇಂಜಿನೀರಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 43 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಉಳಿದ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್‌ಪುತ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಅಪರಾಧ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ, ಸೇರಿಸ್, ಟಾಕ್ಸ್, ಬಡ್ಡಿ ಸುಂಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರ್ಚೆಮಾಡದೆ ರಾಜ್‌ಪುತ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಅಪರಾಧ. ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರವಿರಬಾರದು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೇಶದೊಳಗೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಥಗಂಟಿಯೂ ಇರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಧರ್ಮವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅರ್ಥಪುಂಜಿ ಬೇಡ. ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳೇ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನುಮಾಡುತ್ತಿದೆ? ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ತಯಾರಾಗುವಾಗ ಯೋಚನೆಮಾಡಿದರೆ ಲಲವೆ! ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಡಕು ಬಂದಿರು

ವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಭದ್ರತೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮರೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮರೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಮಾಡಬೇಕು; ಮರೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಬರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಮೊದಲೇ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು; ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. This amounts to corruption. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮರೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಅಪಶೃಂಗತೆಯಿದ್ದರೆ, ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ತಯಾರಿಸುವಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ (ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮರೆನಾಡನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಬಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಗಮನದಲ್ಲಿ, ಮರೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಮರೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಇಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮರೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಸಲಹೆ, ನೂಡನೆ ಕೊಡುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾತ್ರ ಸಮಿತಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಫಂಡಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬರ್ಚೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೇನೋ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಟಿ.ಎ.ಡಿ.ಎ. ಗಳಿಗಾದರೂ ಬರ್ಚೆಮಾಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ! ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಯಾವರೀತಿಯಾದರೂ ಹಣ ಯಾಸರಾಗಿದರೇಬೇಕು. ಹೊಸ ಸಮಿತಿ, ಹೊಸಬೋರ್ಡ್‌ಮಾಡುವುದು, ಹಣ ಒದಗಿಸದಿರುವುದು, ಅಪ್ಪರ್‌ಥಾಟ್ ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ತಮ್ಮ ಭದ್ರತೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದಲ್ಲಾ ಸನ್ನಾಹ. It amounts to corruption ಎಂದು ಇದನ್ನು ಬರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ಬರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ನಹ ಮರೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವಾಗ, ಸಮಿತಿ ರಚಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷವನ್ನು ಕೇಳದೆ ನೇಮಕಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು; ಹಾಗೆಮಾಡಬಾರದು. You are trying to corrupt the opposition.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjangud).—No surmises. I have not yet

communicated my reply. I have only received a communication:

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Minister for Public Works).—Is Sri Mallaradhya corruptible?

Sri J. B. MALLARADHYA.—The Opposition refuses to be corrupted.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಕಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ನೀವು ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮ್ಮವರನ್ನು ನಾಮನೇಷಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾವು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಿಡಬಹುದು. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೆರೇಟ್‌ಟಾಕ್ಸ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 1958-59ಕ್ಕೆ 588 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯೂನಿಯನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೋದರೆ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖೋತಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗ 14 ಲಕ್ಷ ಸರ್ಪಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ನೋಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಅನಗತ್ಯ; ಆದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಮಾಯಕವಾದ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗಿಂತ ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಿಕೆಯಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 1942ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರಿನ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರವಿರುವಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಕೂಲಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನುಕ್ರಮ ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಪೋಲೀಸಿಗೆ ಇಷ್ಟು! ಜನರನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನಾಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರನ್ನಾಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದಲೇ ತಾವು ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಟೀಕೆ ಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂದಿವೆ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂದಿವೆ, ಸದಸ್ಯರೂ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಸುಳ್ಳೇ, ನಿಜವೇ, ಏನೋ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸಲವೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದ ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇಷ್ಟು ಟೀಕೆಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿನೋ ಇದೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ತಪ್ಪನ್ನು

ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು “ನಿಜ, ಇದಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು, ದಿಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸರಿಮಾಡೋಣ” ಎಂದು ಜಮಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ಇಂಥ ಜಮಾ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ರೇಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇಂಥ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಗೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಜ. ನಾವು ನಂಬಿಕೊಡುವ ಕೈಕಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಂಬಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಭಾರ್ಜನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೇಗೆ ಇಡಬೇಕು? ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಒಬ್ಬ ಆಸಾಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಜಮಾನಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಆ ವರ್ಡ್‌ಮನ್ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಚನ್ನಪ್ಪಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಹಕ್ಕು ದಾರನನ್ನು ಅರೆಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಕೊಡದಿರುವಾಗ ಪೋಲೀಸರೇ ಇರಬೇಕು! ಇನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನತೆ ಬಾಳಬೇಕು! ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಾಳುಕರು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬತ್ತದೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಕಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಚನ್ನಪ್ಪಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮರಳೂರುನ್ನು ಧ್ವಾಮಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಫ್ಯಾಮಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ. ಫ್ಯಾಮಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿ ಈ ಸಾರಿ ಯಾವಯಾವ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆ; ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿತು. ಅದರಂತೆ ಚನ್ನಪ್ಪಣದ ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳವರು ಹೋಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಗಲೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ; ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ನೀರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂತು. ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 30 ಜನಗಳು ಸೇರಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಕೆರೆ ನೀರು ಕೊಡದೆ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದುಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದವರು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಕೊಡಿಸದೇಹೋದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಿವ್ಯಾಂಧುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

ನೀವು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

I want to call members from different groups of the Opposition party and the Congress party and discuss about it. It has come in the way of my controlling the discussion.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಮುಗಿಸಿಬಿಡು ತ್ರೇನೆ, ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಹೀಗೆ ಮಾತುಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದೇನಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾತನಾಡು ತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾರಿಸನ್‌ರವರ 'Government and Parliament' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೊದ್ದಿದೆ. 'Chief whip and whips of parties should not speak in the Parliament' ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು, House of Commons ನಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಯ ಜಾನ್ (liaison) ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕನ್‌ವೆಂಷನ್ (convention) ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಒಂದೇ ಮಾತಿ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಗತಿವಾದಿಗಳ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರಬಾರದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಯುಂಟುಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಭಿಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕು. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬರಿಯ ಅಂಕಗಣಿತದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಬಾಯಿರೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ನೀರು ಕುಡಿದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೂಡ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಂಥ ಬಾಯಿರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಯಿ ತರ್ರಾ, ಅವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

[SRI J. H. SHAMSUDDIN in the Chair]

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ಮಾರಣ್ಣ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿ ತೆರಿಗೆ ಗಳ ಹೊರೆಯಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯದ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿ ದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಬಾಯಿರೆ ಇದ್ದರೂ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನೂತನಗಳನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸುವೆವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. 1-11-1956ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪುನರ್ರಂಗದರ್ಶಿ ಆಯಿತು. ಪುನರಂಗ ದರ್ಶಿಯಾದ ಅನಂತರ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆ

ಯಾಗಿವೆ. ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಾಪ್ರದೇಶ ಶರದಿಂದ ಸೇರಿಕೊಂಡಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಒಂದು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡು ತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಸ್ಥಳೀಯ ರೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂಥ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಜನ ಕನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಯಾವಾಗ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಕಾದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಕನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ದೊರ ಕಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಕನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಸುದ್ದವಸ್ಥಿತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.

Sri F. H. MOHSIN (Hobli City).—On a point of order. ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಸದ ಸ್ಯರೂ ಸ್ನಘ ಏರಿಮುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. Is it permitted?

MR. CHAIRMAN (SRI J. H. SHAMSUDDIN).—If I see any Hon'ble Member or Minister taking snuff, I will give the ruling.

Sri F. H. MOHSIN.—Will it not be sufficient if I say that snuff is being used by an Hon'ble Member in this House?

Mr. CHAIRMAN.—Of course it is sufficient if the Hon'ble Member points it out to me. But I find no Hon'ble Member or Minister is taking snuff.

Sri F. H. MOHSIN.—Can I use snuff here?

Mr. CHAIRMAN.—I will advise the Hon'ble Member not to use it.

Sri Y. VEERAPPA (Hole-Narasipur).—There is on question of catching any individual redhanded while snuffing in the Assembly. Whether snuffing was allowed in the Assembly or not is the question put by my friend Sri F. H. Mohsin.

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—It can be used quietly.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ಮಾರಣ್ಣ.—ಪುನರಂಗದರ್ಶಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವಾಗ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದ ನೌಕರರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಡೆಲಿ ಬರೇಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಇಲ್ಲಿನ ನೌಕರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರದಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ನೂರಾರು, ಸಾವಿರಾರು ಜನ ನೌಕರರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೂಲಕ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮೂಲಿಸಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

10 A.M.

ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದರಂತೆಯೇ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಏರಿಯಾ ಸ್ಕೂಲರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ಮೂಲಕ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಎ.ಇ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಎ.ಇ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣತರು ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಉಪಯೋಗ ದೊರಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಆದಿಯಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಎಂದರೆ ಖಚಿತವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡು ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕ ಎಂದು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಅವರೇ ಬುದ್ಧಿಹೋಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ವಾಸ್ತವ

ವಾಗಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಆಧಾರ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಇವೊತ್ತು, ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನೋಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎ.ಇ. ಎಸ್. ಯೋಜನೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯ ದೃಷ್ಟಿ ಬಹಳ ಚೆನಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹಣ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮ, ಜನರ ಮೇಲೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ರಾಶಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಐದನೆ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೋಷಿಯಲ್ ವರ್ಕ್ ಫೆಲ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಿಳಾ ಶಾಖೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಶಾಖೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆ, ವ್ಯಾನ್ಯು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗ ತಿರುಗಾಮುತ್ತಾಯಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಇದರಿಂದ ಗಣನೀಯವಾದ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗ ಜನ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರೊಸಿಸಿಂಗ್ ಏನಿದೆ ಯೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ರೈತ ಇವೊತ್ತು, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಹಣ ಅವನ ಕೈ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ಮಂಜೂರುಮಾಡುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ತಡ್ಡ ಇದೆ. ಈ ಕ್ರಮ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವನ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವವರೆಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಜನ ಅಮಲ್ದಾರರಂತೂ ಕಚೇರಿಯ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಹಣ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳದೇ ಯಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ವಿರೇ ಆಗದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗ ಇವೊತ್ತು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಹಾಕುವವರು ಅನೇಕ ಜನ ಇರು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ಮಾರಣ್ಣ)

ತ್ತಾರೆ. ತಕರಾರು ಹಾಕಿಸಿ, ತಕರಾರು ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಆ ಮೂಲಕ ಬೆಂಚುನೆಗೆ ಹಿರಿದಪ್ಪೇಲಾಭ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಜನ ಶೇಕಡ 90 ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರವರು ಪ್ಯೂಸಿಜರ್‌ನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕುಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜತ್ತಿ ನಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜತ್ತಿ ನಮಿತಿಯವರ ವರದಿ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೂಡ ಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್‌ದಾರರು ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚುಟಕಿ ನಶ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ—ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—On a point of order. In the absence of Government are we in order to transact business here? All the Ministers have resigned and the resignation letters have been handed over to the Chief Minister. I want a ruling on this.

Mr. CHAIRMAN.—I cannot rely on the statement of the Hon'ble Member in this matter, unless it is gazetted and promulgated by the Governor. Therefore, Government is competent to carry on the work.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ಮಾರಣ್ಣ.—ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 100ಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜತ್ತಿ ನಮಿತಿಯ ವರದಿ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿನ ಧಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಒಟ್ಟು 30 ಎಕರೆ ತರೀ ಜಮೀನು ಮತ್ತು 80 ರಿಂದ 90 ಎಕರೆ ಖಜ್ಜಿ ಜಮೀನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗೆ, ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ, ಸುಮಾರು ಇದರ ಮೂರರಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಂದು ಜತ್ತಿ ನಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು P.W.D ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ P.W.D. ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಈ

ಇಲಾಖೆ ಸೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಡೆಯೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ರಿಕ್ಟರಾದ ಅನಿಸ್ವೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಮೈಥವವನ್ನು ನೋಡಿ ಒಬ್ಬರು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮೈಥವವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆತ “ಇಷ್ಟು ಪುಟ್ಟನ ವಾಳಕ್ಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖಾ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನಂತೆ. ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೊಟ್ಟು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆತನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಾದವರು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೀತೀರಬೇಕು. ಈ ಘಳಿಗೆಗೂ ಸಹ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಾಬು ವಿಧವತ್ತಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳಗಲಿಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇ ಬೇಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳೊಂದನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಬದಲು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ—ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶತ್ರುವಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿಡೆಯೆಂದು ಜನರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ನಾವು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಲು ತೆಗೆದಿಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟನ್ನು ಕೂಡ ಆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹಣ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಉಳಿಯುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ವಿಚಾರ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವೀಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಡಗು ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಈ ನಾಟಾ ಕಳುವು ಒಂದು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಹುಣಸೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರೆದಾಳುವ ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಿದು ಹೊರಗಡೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳಲೇಕಾಯಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೇನಿದ್ದರೂ ಹಳೆಯ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಕಾಡಿ

ನಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಳಲೇಕಾಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಮಲ್ಪಾರೇ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ—ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗವಿದೆ. ರವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಮಹಜರನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಅನಂತರ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಂದ ರೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವಂಥಾ ಒಂದು ನೇಮವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಒಂದು ರೈಸೆನ್ಸನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ 100-200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬರ್ಚೆಡ್. ಜೊತೆಗೆ ವೃಥಾ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂಥ ಆಳಲೇಕಾಯಿಯನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕಾಗಿ ರವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ಆಳಲೇಕಾಯಿಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರಿಗೆ ಹಣ ಹಿಂಸೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಾಬು. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನೂ ದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಹಣ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಡೆ ಇಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬೇಕೋ ಅಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲುಗಳಿದ್ದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿರಲ್ಲ. ಹೀಗಲ್ಲ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇಹಸ್ತಕ್ಕರುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚುಕೆಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ. ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಇದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆದಳತದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿರುವುದರಿಂದ ಎಶೇಷ ಹಣ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಾನಾ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೀಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂಥ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವಿದೆ. ಇದೇ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾದಾಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ದರ್ಜೆಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇಂಥಾ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಅಲೋಚಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವಂಥವನ ಹೆಸರನ್ನು ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯ ಎಂದು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಚಿ. ರಾಮಯ್ಯ ಎಂದು ಬರೆದಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ನೌಕರರು ನಿಮ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ 80 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಕೆಲಸಗಳು ಅಗಬೇಕಾದುದು ಅತಿಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಂಬಳ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಇವರ ಸಂಬಳ ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನ ನೌಕರರಿಗೆ 45 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವಿದ್ದರೆ ಅದೇ ದರ್ಜೆಯ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರಗಳಿಗೆ 85 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವಿದೆ. ಆದರೆ ಆದಳತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಕೂಡಲೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲವರಿಗೂ ಆದಳತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತವೋ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಳೆದು ಹೋದುವು. 1957ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆವಿಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ವರ್ಷ ಕಡಮೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣ 29 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಈ ರೀತಿ ಕಡಮೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ)

ಮಾಡಲು ಹರಿಜನರು ಅಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಡಿತ ನಿಜವಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೇಕೋ ಸರ್ಕಾರ ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹಂಪಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಂಡಿತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೂ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಕೀಂಗಳಿವೆ. ಇವೊತ್ತು ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಲ್ಲ ಕಡಮೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮಗಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬರಬರುತ್ತಾ ಒಂದಕ್ಕಿರದಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಮವೈಸೂರು ಹುಟ್ಟಿದರಾಗಾಯಿತು ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮನೆ ಫಸ್ಟ್ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಹರಿಜನರ ವಿಶ್ವಾಭ್ಯಾಸ, ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೊರತು, ಕಾರ್ಯತಃ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು; ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇವರ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗುರುತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವವರು ಯಾರು? ಹೋದ ವರ್ಷ ತೋಟ-ತಳವಾರರುಗಳ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಸ್ಕೀಂ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ತೋಟ-ತಳವಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು? ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುವವರು ಕೇಳಿದರೆ, ವರದಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ವರದಿಯೇನೋ ಬಂದಿದೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹಿಂದಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ವರದಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದುಮಾಡಿದರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರ್‌ಗೆ ವಿಲೇವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರಿಜರ್ವ್‌ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಜಮೀನುಗಳು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು? ಇದೇ ಇವರ ರ್ಯಾಂಡ್ ಪಾಲಿಸಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ಜಮೀನುಗಳು ಇವೊತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ? ಎಲ್ಲಯ ವರೆಗೂ ಜನಗಳು ಹರಿಜನರನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರೂ ಸರಿಸಮಾನರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕೃಪೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಯೊಳಗೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹರಿಜನಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ವಿಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರೆದರೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆಯೇನೋ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಹರಿಜನರ ನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ದಿಕ್ಕುಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ

ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಚರ್ಮದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದೆ. ತೆಂಗಡಿಕೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ರೂರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವುದೂ ಸಹ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನಕೊಟ್ಟು, ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಷೂ, ಬೂಟ್ ಫರ್ಮ್‌ಗಳು ಹರಿಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಂಗಡಿ ಚಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅವರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದಲೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರೂ ಸಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಯಾರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹರಿಜನರು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

10-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಚಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಈ ಸಲ ಕೊಡಲು ನಿರ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅಂಥ ಲಿಪ್ ಸಿಂಪತಿ ಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲು ಬಂದತಕ್ಕ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕುಡಿತ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಏನಾಯಿತು? ಹಿಂದೆನು ಸಾಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ತತ್ತ್ವ ಪರಿಪಾಲನೆ ಆಗಿದೆಯೇ? ಕುಡಿತ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಅದರಂತೆ ಆಡರಣೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿತದಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆಕ್ಸಿಜೆನ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ

ಬಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಪಾನ ನಿರೋಧ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ, ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಅರ್ಧಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆತಂದು ಉಳಿದ ಕಡೆ ತೆರದಿರುವುದು ಬಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ನಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದು ಪ್ರಗತಿವಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕಾರಣವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಂಡಿತ ನಾವು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಮಾಮೂಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಿದ್ದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ಜೂಜಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಕಳ್ಳುಚಿಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಗಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆವಿನಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿ ಕೊಡಬಾರದು. ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲವು ನೂತನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಳತವನ್ನು ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—Mr. Speaker, Sir, the Budget Estimates for 1958-59 are presented to us and I should say that this is not satisfactory nor convincing. Though the figures mentioned in the Budget show a surplus, the state of affairs is quite different because when I made observations on the supplementary estimates, I clearly made out a case that there were some items which could have been included in the Budget Estimates of 1958-59 and purposely that has been avoided to enable the Minister for Finance to present us a surplus budget. Even as a matter of fact to a little extent there is exaggeration in the revenue receipts so far as some items of the Budget Estimates of 1958-59 are concerned, but I should however appreciate the Finance Minister because he has kept in view the recommendations of the Finance Commission in not allowing the revenue deficit to run into

(SRI G. VENKATAI GOWDA)

a deficit even for meeting developmental work. Perusing the Budget Estimates and also studying the conditions I should come to the conclusion that the financial position of the State is not satisfactory. Even last year when I made my comments on the budget I had warned the State Government that indiscriminate increase in the borrowings would land us nowhere and that it would lead only to deficit financing and as a matter of fact every one of us knows that it is not a sign of progressive character of the State if we resort to deficit financing. Last year if you could see, we have provided Rs. 5 crores and odd for debt services and even the position today is the same. We have made a provision of Rs. 510 lakhs towards debt charges and when we are specially having huge borrowings and the public debt is increasing and especially when a substantial portion of the State's revenue is being taken away towards debt services, how can we say that our financial position is sound? And as already pointed out, it results in deficit financing the consequences of which we are all well aware and it will lead to inflationary tendencies, increase in the price of commodities and paves the way for hoarders and profiteers to come in a larger measure, making the rich richer and the poor poorer and in this state of affairs how can the Government expect that the small savings scheme could be achieved in a successful manner? It is very good to have represented to the Finance Commission for consolidation of the debts and also for rationalising the various terms and conditions of these debts. I wonder why the Government of India having accepted all the recommendations of the Finance Commission deferred this matter that is, consolidation of all the debts and also rationalising the various terms of the loans and asked the State Government to go on making repayments on the agreed terms. It is left to the Government of Mysore to convince the Government of India and to see that the consolidation takes place and also rationalisation of the various terms and conditions of the debts and even

then I should say that the Government has got a fine case to put before the Government of India and claim exemption so far as interest on the loans transferred to the new State is concerned. The Government failed in their duty in not being able to assess all the advantages the integrating areas have derived on the loans transferred to the new State and loans to the extent of so many lakhs of rupees have been transferred to the new State from the erstwhile States of the integrating areas. Has this Government verified whether these integrating areas have benefited and if so to what extent they have benefited from the loans transferred to the new State and if no benefit has accrued to the integrating areas, what is the justification for us to take the burden of repaying the loan. The Government of Mysore has not bestowed thought on this matter and we are aware of the conditions existing in north Karnataka and Hyderabad Karnatak. When these loans have not been delivered to those areas and when they are specially transferred to this new State, what is the fun of our accepting the liability of repaying the loans? The Government has not bestowed its attention on this matter. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ: “ಹಣ್ಣು ತಿಂದವನು ನುಣುಕಿಕೊಂಡ, ಸಿಹೆ ತಿಂದವನು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡ” ಎಂದು. When those people are enjoying the fruits of the loans of the erstwhile State, what is the fun of the Mysore State taking the burden of repayment of loans? Unless the Government of India is convinced about this matter and unless this Government claims some sort of reduction in these loans transferred and also claims exemption from payment of the interest on these loans, I do not think the financial position will be eased to any possible extent.

The Finance Minister is over-anxious to see that this small savings scheme becomes more popular in rural areas. As a matter of fact, the state of affairs is quite different because we are aware that there is, in a greater measure, disparity in the rural economy. The Finance Minister says that because the public loan which was floated during 1957-58 became

over-subscribed, the creditworthiness of the State and the financial soundness of the State is quite all right. But I beg to differ from him. There is the fact that though the target for small savings was fixed at Rs. 402 lakhs, they have realised only Rs. 110 lakhs. This shows how bad rural economy is, how bad the situation there is. The middle class people, especially the poor class people are not able to save anything to subscribe to this small saving scheme. Money is only available in a few hands. The fact that public loan was over-subscribed proves it and the fact that we are not successful so far as the small saving scheme is concerned shows that money is available in a few hands. That proves that the financial position of the State is not very sound. I would like to request the Treasury Benches to relax the rules of procedure governing the small savings scheme so as to attract more and more people who could subscribe towards this scheme.

So far as the Second Five-Year Plan is concerned, the Government has miserably failed in not having been able to successfully implement the several schemes under it during the last few years. Of course, the Finance Minister confesses that so far as the first two years of the Second Five-Year Plan are concerned, they had to put up with considerable difficulties as a result of integration. They say that they have not been able to remove the difficulties that came in their way as a result of integration and therefore they were not able to successfully implement the schemes under the Second Five-Year Plan. They were not able to reach the target set for 1957-58 and they were not able to spend Rs. 20 crores set apart for the Second Five-Year Plan for the second year and they have not been able to overcome the difficulties. We do concede there were difficulties during integration. Have they been able to solve the several questions pending before the Government? Have they been able to reorganise the State? Have they been able to do anything to further the interests of the people? Have they been able to finalise the seniority list of the integrated

officials? Have they been able to collect the assets and liabilities so far as various integrating areas are concerned? They have not neither been able to overcome the difficulties nor successfully to implement the several schemes under contemplation during these two years. The Finance Minister has stated that Rs. 10 crores are needed from internal resources and he has also suggested the possibility of having additional taxation measures for the years 1959-60 and 1960-61. He says that Rs. 20 crores is needed apart from borrowings and also from small savings scheme during 1959, 1960 and 1961. That is, 30 crores of rupees have to be raised internally. I wonder how it is possible unless the Finance Minister resorts to imposition of additional taxes. Public borrowing has become the order of the day. That I need not repeat. But even after giving margin for small savings, how can the Finance Minister raise these Rs. 30 crores during the course of these years unless he resorts to additional taxation? The Finance Minister should say how to mobilise the internal resources without resort to imposition of additional burdens. To give an incentive and also to infuse enthusiasm, districtwise set-up in the plan is necessary. As the Finance Commission has recommended, non-plan expenditure must be reduced at any cost. Last year, the Finance Minister assured the House that economy measures would be taken in all directions and also avoidance of expenditure would be done and so on and so forth. But what has he done in this direction? Is there any sign, Sir, to say that this economy has been brought about? No doubt a Special Officer has been appointed to suggest retrenchment in expenditure and remodelling administrative machinery to bring about efficiency. What has been done? On the other hand efficiency has gone down. Every member of this House has been criticising and it is a fact that efficiency has gone down from bad to worse. Now, what has been done in this direction? Have they cared to implement the suggestion or recommendation made by the Mysore Finance Commission to abolish the post

(SRI G. VENKATAI GOWDA)

of A.S.P.s? Have the Government cared to consider the suggestions made by the Hon'ble Members of this House that they should abolish superfluous posts? On the other hand, the Government have decided to continue the Divisional Commissioners' posts which are not in any way beneficial to the State Exchequer from the point of view of the interests of the State. In that way, the University Grants Commission has suggested that there is heavy rush so far as the degree courses are concerned and it is not conducive to maintaining economic standards. It gives room for increased unemployment. On the other hand, it is the considered opinion of the Finance Commission that the member of technically trained personnel is not sufficient to meet the requirements by the end of Second Five-Year Plan period. So, to see that there are sufficient trained men, they have got to spend more money on technical institutes and colleges in the State of Mysore and see that technically qualified persons are available in sufficient numbers by the end of the Second Plan Period. The Government seems to have closed its eyes, as Sri Mallaradhy pointed out, towards encouragement of sports and games. In our State there are so many schools and colleges but there is no single physical training institute in the State. The Government should do something in this matter. There should be a number of physical instructors imparting training in colleges and schools. For that purpose, physical training institute is absolutely necessary in the State.

I also wish to point out that the prices so far as silk industry is concerned, have not been stabilised. As the Coffee Board is having an effective control in all stages, it should be done here also so that it will assure a fair price and also it will give an incentive for the purpose of increased production to meet the requirements. The Central Silk Board should be requested to see that prices of silk are stabilised.

So far as the officers from the integrating areas are concerned, those

who have opted out to new scales of pay, have not been paid the arrears though it is already 11 months.

In the end I should say that the financial position of this State is not sound and that the Government should do some thing to maintain stability.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್(ಭದ್ರಾವತಿ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ 935.99 ಲಕ್ಷ ಪೇರಾಟಾ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೇವಲ ಅನು ಏಳು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿ ತೂಗಿಸಿ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟನ್ನು ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿವಾದಿಗಳಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇಂದಿನ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪೇರಾಟಾವನ್ನು ಹೇಗೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿತ್ತೀಯ ಸಮಿತಿಯವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒಪಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂತೆ ಅರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ವಿತ್ತೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಶಿಪಾರಿಸ್‌ನಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 1957-58ನೆಯ ಸಾಲಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಐದು ವರ್ಷ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಾಗ್ಗಾನ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ, ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದವರಿಗೂ ಹೈತೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದು ಅಧ್ಯತರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಎರಡನೆಯವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಶೇಕಡ 55 ರಷ್ಟು ಪಾವತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಾಗ ಅದು ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಂತೆಯೇ ಬರಬೇಕಾದ ಉತ್ಪನ್ನ ಶೇಕಡ 55ರಿಂದ 60ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ರೈಲ್ವೆ ದರಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ಗಿರಣಿ ಬಟ್ಟೆ, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಸಕ್ಕರೆ ಇವುಗಳಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಹುಟ್ಟುವಳಿ 150 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಭಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಏಕೆಂದರೆ 150 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಸಿಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ತೆರಿಗೆ, ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟಾಕ್ಸ್, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಿಸಿರುವ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ರೈಲ್ವೆ ದರಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಣ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 1,290 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯದ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಟ್ರೆಜರಿ ಮೆಂಬರ್, ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾ ನಿಧಿಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮ ಪುನಃ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಂಜಾಗರೂಕತೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಿರಾವರಿಯ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು, ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಹಣ ಮತ್ತು ಬಡ್ತಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಶಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಆದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಸಾಲ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಂತುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಯಾವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ, ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಮೂದಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಈಗ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಥವಾ ನಿಮಿಷಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸುವ ಮುಟ್ಟಿನು ತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ನೌಕರರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಠೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬರ್ಚು ಬೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ತೋಟ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು

ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ 145.13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾಗೃತ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟು, ಇಂಥಾ ದಿವಸ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಡದು, ಬೇಕಾದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕೊಡಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾಕೀಜು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಸಿಟಿ ಕೊಡುವಾಗ, ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರಬಾರದು. ಆದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ತಯಾರಾಗುತ್ತಾರೆ, ತಯಾರಾಗಿ ಹಾಗಿದೆ, ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾಟಕವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ surprise inspection ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 213.37 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ 213.37 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲಿನ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ, ಹಟ್ಟಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗೆ, ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೇನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಪೀರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪಾರಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಈ 213.37 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಯೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನ ಒಂದು ಒಟ್ಟು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಠೆಕ್ಕ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ 1957-58ರಲ್ಲಿ 4377.95 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು 1958-59ರಲ್ಲಿ 5096.65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಬಂದಿವೆ. 718.70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಳಿತಾಯ ತೋರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಿದೆ.

11 A.M.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಲಕ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಜಲಾಶಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಮುಳುಗಡೆ ಯಾದಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಸುಗಮವಾಗಿ ನೇರವೇರದಿರು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ನೀತಾರಾಮರಾವ್)

ವುಡಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೂ—ಫಾರಿಸ್ ಮತ್ತು P.W.D.ಗೂ ಒಂದು ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆ ಜನರಿಗಿಲ್ಲ ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹೇರಳವಾದ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗಡೆಯವರು ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತುಗಳೆನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ?

ಇನ್ನು ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ದರಖಾಸ್ತು ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ಸಲಹೆಯಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ನೌಕರವರ್ಗದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾರ ಯಾರ ಸಂಬಳ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ವಸುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಏಕರ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು ಜಮೀನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅವರು ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮರಳಾದಿವು ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸ ಮರಳು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದೋ ಅಥವಾ ಎರಡನೆಯದೋ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮರಳಿನಿಂದ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೊಸ ಭದ್ರಾವತಿ ಟೌನ್ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಭದ್ರಾವತಿ ಪ್ರದೇಶ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದು ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಯಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಾದವಾದಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮತ್ತು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳ ಕೊಳಕುನೀರಲ್ಲ ಭದ್ರಾನದಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಟೌನಿನ ಡ್ರೇನೇಜ್ ಕೊಳಕು ನೀರು ಬೇರೆ ನದಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಭದ್ರಾವತಿ ಹೊಸ ಟೌನಿನ 35 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತುಂಬಾ

ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಟೌನಿನ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರಿಗೂ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೌಕರರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಅದರ ನನಗೆ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri F. H. MOHSIN.—In this point, I wish to make an appeal. We are 150 whereas they are only 50. Chances should be given at the ratio of three is to one.

Mr. CHAIRMAN.—I think the Madras Speaker has reversed it. I am in a fix as to which I should follow. I will use my discretion. The Madras Speaker has fixed that it should be two to the Congress and one to the Opposition.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ 1958-59 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ತಿ ಟ್ರಿನಮೇರಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ನಾನೀಗ ಎದ್ದುನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಜನರ ಅಡ್ಡಿಸ್ವೇಷ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಈ ಕಲಯಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅವರ ಮಾನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಈಗ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಹಿಂದಿನ ತ್ರೇತಾಯುಗ ಮತ್ತು ದ್ವಾಪರಯುಗಗಳಿಗೇ ಎಲ್ಲ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೇನಾದರೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಅದೊಂದು ಮಹಾ ಪಾಪಕರವೇನೋ ಎನ್ನತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಡಳಿತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ತುಂಬ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದುಡ್ಡನ್ನು ದೇವರ ಗೋಲ್ಡದಲ್ಲಿರುವ ದುಡ್ಡಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಕೈ ಸುಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ—ಅದರಿಂದ ಅವರ ಮನೆ, ಮಠ ಮತ್ತು ವಂಶವೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆನ್ನುವಷ್ಟು ಭಯ ಆ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರವರ್ಗದಲ್ಲತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಖಾವಂದರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಟ್ಟೆಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ; ಬೆಳೆಯಾಗಲಿ, ಆಗದೇ ಇರಲಿ; ಮಳೆ ಬರಲಿ, ಬಾರದೇ ಇರಲಿ; ಮೇಲಧಿ ಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟೇರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭೋಗರುಗಳ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಬಡವರು ಕುಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿ, ಅಡವು ಹಾಕಿ, ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿದ

ಹಣದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಟ್ರಸ್ಟೀಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ವೆಚ್ಚಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ಕಾನೂನು ಬಹಳ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ, ಇಂಥ ಹಣ ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದೇನು ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಆದಳಿತ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಲಂಚರೂಪವತ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಂದರಣೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಒಂದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆಯಿತು. ನಾನು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರ ಮಗಳ ಮದುವೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಆ ವರನು ಎಲ್ಲದ್ದಾನೆ, ಏನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಮಹಿಳೆ ಆ ಹುಡುಗನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದೂ, ಆತನಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೂರು-ನೂರಿಂಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಅದರಮೇಲೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೂರು-ನೂರೈಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪಾದನೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆಪ್ತೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಹುಡುಗ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಫೀಸಿನ ಮೇಲದಿ ಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರಂತೆ, ಅವರು ಆಫೀಸಿಗೆ ಯಾರು ಯಾವಾಗ ಹೋಗಲಿ, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಲು ಬರಲಿ ಏನೂ ಕೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲವಂತೇ, ಆ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆಪ್ತೇನು ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಮಹಿಳೆ ಮುಗ್ಧತನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅಲ್ಲದಂತಹ ಈ ಲಂಚರೂಪವತ್ತುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ “ಲಂಚ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವನೆ” ಎಂಬ ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಪದ ಆ “ಮೇಲೆ-ಸಂಪಾದನೆ” ಎನ್ನುತಕ್ಕದ್ದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ಮುಗ್ಧಹೆಂಗಸಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅನ್ಯಾಯದ ದುಡ್ಡು, ಇದು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನ್ಯಾಯವಾದ ದುಡ್ಡೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಇದೊಂದು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಶೂರತನದಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ, ಇದು ಅವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೂ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಹಣ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಶಕ್ತವೇ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಥುವಿನ ತಾಯಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ವರನಿಗಿರತಕ್ಕ ತೃಲಿಪಿಕೇಷ್ಣೆಗಳೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಲಗು—ಬಿಗಿ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡಲು ಒಂದು ಅಂಟಿಕರಪ್ರೇಷ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಶುದ್ಧಿಮಾಡಲು ಬಂದಿತು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿದ್ದರೆ—ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಜನರು ಬಂದು ನೌಕರರ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಇಂಥ ಪುಕಾರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವರು ಆ ಪಂಗಡದವರು, ಈ ಪಂಗಡ

ದವರು, ಇವರು ಹೆಂಗಸರು ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಳ್ಳದೆ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ನಿಚಾರಿಸಿ ತಪ್ಪು ತಪ್ಪರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಕೂಡಲೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿತರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ನೂಟಿಸಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಾ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಕೈವಾಡವೇ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಹೊಸವಾಗಿ ಮೃನೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವೀಕಾರ, ಎಫಿಷಿಯಂಟಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡದೆ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಕಟ್ಟು ಹೆಸರು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೆ ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಇನ್‌ಸಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನೂ, ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಚೆಕ್‌ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಂಟಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡಲೇ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ, “ಇದು ಪ್ರಿಂಟೆಡ್ ಫಾರಂ ಅಲ್ಲ, ಟೈಪ್‌ಫಾರಂ; ಇದು ಕಾಗದ ಬೆಳ್ಳಗಿಲ್ಲ, ಮಲಿನವಾಗಿದೆ” ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡದಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಾಪನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರು ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪರ್‌ಫೋಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆಗ ಗ್ರಾಂಟು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಂಟು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಈ ದುರಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರವರಿಗೆ ಒಂದು ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಬೆರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಡುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅಪವಾದವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಡಿಸ್‌ವಿಂಟ್ ಜನಗಳಿಗೂ ಇನ್‌ಸಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ದೊರಕತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಋಣಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, Welfare Schemes for Scheduled Castes ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ housing ಬಾಬಿಗಾಗಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ, 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪವಾಗಿಯೂ ಒಟ್ಟು 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. Schemes for the Welfare of Scheduled Tribes ನಲ್ಲಿ housing and colonisationಗೆ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ, 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ, ಒಟ್ಟು 120 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. Welfare of other backward class ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ, 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಒಟ್ಟು 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ರೂರಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರುವುದೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್‌ನವರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುವುದೆನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಜನಾಂಗದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಗುಂಪಿಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಪರಿವಾರದವರ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಲಗರ ಎರಡು ಕೋಮುಗಳಿವೆ. ಈ ಪಂಗಡ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇ ಮಾಡುವ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ, ನಂಜನಗೂಡು ಸಹಾ ದಿವಜನಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಈ ಪಂಗಡದ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಲು ಬಿಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕೂಲಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೋಪದಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ, ಅಥವಾ ಹುಲ್ಲಿನ ಭಾವಣಿ ಹೊದಿಸಿದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಈ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಈ ಪಂಗಡದವರನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಸ್ಟಾನ್ಡೀಸೈಸ್ ಸ್ಕೀಂ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದ ಗ್ರಾಂಟು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಒಟ್ಟು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಸ್ಕೀಮುಗಳೇ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಹಳ್ಳಿಯಕಡೆ ಬಂದು "ಏನ್‌ಪ್ಪಾ, ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೇಡವೇ? ಇದೇ ತರಹ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ? ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೆಂಪು ಜನಗಳೂ ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಬಿಸಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ತಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ; ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು ಹತ್ತಾಳುದ್ದೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ತೋಳು ಮುರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಹಗ್ಗ ಎಳೆದು, ಎರಡು ಕೊಡ ನೀರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕೇ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಬರಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸುಖವಾಗಬಿಡುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿ, ಇನ್ನೂ ಅದೇ ಗತಿ, ಮಿರಿಬಂದರೆ ಇನ್ನೂ ದುರ್ಗತಿ

ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಒಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅದೇ ನೀರು, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಅದೇ ನೀರು, ದನಕರುಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅದೇ ನೀರು, ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಗ್ರಾಮಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ಇದ್ದರೆ, ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿಗಳದೂರ ಹೋಗಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು top priority ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಅಸ್ಪತ್ರೆ ಯು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡುವಾಗ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ, ನುಮ್ಮನೆ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್., ಎಫ್.ಆರ್.ಸಿ.ಎಸ್., ಮೊದಲಾದ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದವರನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಪ್ತಾಗಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತಿರುವವರನ್ನು ಈ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಈ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಆಲೋಪ್ಯಾಥಿಕ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬಾರದು. ಆಲೋಪ್ಯಾಥಿಕ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಈ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಚಾನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ನಾನು ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೋ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಕಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯದೇ ಇರುವುದು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಡದಿರುವುದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವರು ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇ ಮಾಡತಕ್ಕವರಾಗಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ

ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 13 ಲಕ್ಷದ 86 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 9 ಲಕ್ಷದ 29 ಸಾವಿರದ 900 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಒಟ್ಟು 23 ಲಕ್ಷದ 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ 40 ವೆರ್ಕ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ, ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಮ್ಮ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಐದು ಸೆಂಟರುಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೂ 26 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 27 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀವಿನ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಚರ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿ 26-27 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಏನು? ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು? ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರಿಂದ ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಟಾರ್ಜನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಚೀರ್ ಮನ್ಸ್‌ರು. ಇವರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಇವರು ಅಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಚೀರ್ ಮನ್ಸ್‌ರ ಕನ್ಸ್ಟ್ರೂಲಿಂಗ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಚೀಫ್ ಆರ್ಗನೈಸರ್, ಸೆಂಟರಿನ ಐದು ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕಿಯರು, ಗುಮಾಸ್ತ, ಜೀಪ್ ಡ್ರೈವರ್ ಮುಂತಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಚೀರ್‌ಮನ್ಸ್‌ರನ್ನು ಗೈಡ್‌ಮಾಡಲು ಒಂದು ಔಪಚಾರಿಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಫಾರಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟಿಂಗ್ ಮೆಂಬರ್ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಯಾವ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾದರೆ, ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ಅವರನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ನಿಕಾಲಮಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೋರ್ಡಿನ ಚೀರ್‌ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಹುತಃ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಆಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಅರೋಚಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಕ್ಷಣ ನಾನು ಚೀರ್‌ಮನ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ. ಬೋರ್ಡ್ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಅಟಾನಮಸ್ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ದುರ್ಗಾಬಾಯಿ ದೇಶಮುಖ್ ಅವರು ನಾವು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಜನಗಳು ಹೇಳುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹಿರಾಚಂದ್‌ಪಾ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಡಿಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—With reference to what the Finance Minister said, are we so helpless that we do not

have control over the Social Welfare Board in Mysore?

Sri T. MARIAPPA.—There is a vast difference between what he stated and what I stated. We have given full autonomy to the ladies. Let them also carry on.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I do not object to the ladies carrying on. In view of the fact that a portion of the Budget for social welfare activities is met by the State Exchequer, what is the kind of control that the Government of Mysore exercises over the activities of the Social Welfare Board? That is the point on which I should like to have clarification from the Treasury Benches. This is a matter which is exercising the minds of the large section of the people on this side and even outside.

Sri T. MARIAPPA.—We are not in the days in which Sri Mallaradhy was in Government service. Days have completely changed. Ladies are claiming complete autonomy. We are merely sending suggestions to the Board. We have a representative on the Social Welfare Board. We exchange views and we give suggestions. But the final decision is taken by the Board. Even the Board in Mysore is not fully autonomous because it has to take orders from the Central Board. There is co-ordination between the Central Board and this Board. We have taken up the role of mere advisers. Therefore it is in an experimental stage and we have been specifically asked to wait and see how ladies themselves would manage. Along with our representatives, representatives of ladies are there. Therefore, to the extent to which any reference is made with regard to the mismanagement, I will positively bring it to the notice of the Board. In fact, as soon as the Hon'ble Lady Member brought this to my notice, I immediately brought it to the notice of the Chairman of the Board and she had gone to Mysore to look into those things. Sir, if I am not misunderstood, it would be very difficult to interfere in a Board which consists mainly of ladies.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಂದನೆಗಳು. ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಅರಿಸುವುದು ಎರಡು ಮುಖಾಂತರ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅರಿಸುವಾಗ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥವರು ಕೆಲಸಗಾರರು, ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡುವಾಗ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿವಿಧ ಮಂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ರೀಕಾರ್‌ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಟ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಿನ ರೀಕಾರ್‌ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಟ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕೈವಾಡವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Why not appoint a lady as the Director of Social Welfare Board?

Sri T. MARIAPPA.—There is so much objection taken to the Chairman being a lady.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Not at all. Let them appoint a lady as the Director of Social Welfare Board. Let them appoint as Director a lady with vision, an ideal of service and capacity to manage. Then things will be better.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್ಮನ್‌ರಿಗೂ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಅದರ ಕಾಮಿಷನ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಡೇ ಅವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೂ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ಯೂನಿಯನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಜವಾಬು ಬಂದಿದೆಯೇ ಎನಾ ಬಾಕಿ ಯಾರಿ ದಲೂ ಕಾಗದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ವಿಪಾದಪಡಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಏನೋ ಒಂದು ಕಾಗದ ಇರಲಿ ಎಂದು ಬರೆದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ 23,16,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಈ ಸ್ಕೀಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಸಮಾಜ ಯೋಗ್ಯ ವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿತನವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತರಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಪಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಅವರು After care home ಮಾಡಬಹುದು ನರ್ಸ್‌ರ ಸ್ಕೂಲ್, ಆರ್ಟ್‌ನೇಜ್ ತೆಗೆದುಬಹುದು ಹ್ಯಾಂಡಿ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವರ್ಕ್ ಸೆಂಟರ್ ತೆಗೆದುಬಹುದು. ಇದಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನವನ್ನೇಕೊಡದೆ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರು ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಎಷ್ಟು ಈ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್ ಬರಿಯ ಬಡಾಯಿಗೋಸ್ಕರವೇ? ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆಯೇ? ಯಾವುದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರು ಈ ಸೇವೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು

ಅರ್ಪಿಸಲು ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಮೆಂಬರಾಗಿ ಅರಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಕೀಮ್ ಜಯಪ್ರದ ಆಗುವುದೇ ಹೊರತು ಇದು ಈಗ ನಡೆಯುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕೋದರ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹಣ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಸರಿಮಾಡಿದರೆ ಆ ಸ್ಕೀಮು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದೆಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ಇದರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಹಾ ಬರಡು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಕ್ಷಾಮ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳು, ಹದಿವೆಂಟು ಮೈನ್ ಕೆರೆಗಳು 12 water supply ಕೆರೆಗಳು ಒಟ್ಟು 50 ಕೆರೆಗಳಿವೆ, 1832 ಎಕರೆ ಅಡ್ಡುಕಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ತೆರಕಣಾಂಬಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತೆಂದೂ ಬಹಳ ನಮ್ಮದ್ದಿರಾಗಿತ್ತೆಂದೂ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಹಾಳುಬಿದ್ದ ದೇವಸ್ಥಾನ ಒಡೆದಕೆರೆ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿಯುವ ಮೂಲೆ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಳ್ಳುಪ್ಪೂ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಅದರಿಂದ ದೊ ಕದಂತೆ ವಂಚನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೀರವಾಳ ಕಟ್ಟಿಗೆ, ನುಗು ರಿಜರ್ವಾಯರ್‌ಗೆ Feeding purposeಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತೊರೆಕ್ಕು ಕಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಹಾಳಾಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಫೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಲು ಕೂಡಲೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ರಾಕ್ಟೋರ್ಸ್ ಬಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಬಸ್ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಆ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಸ್ಸನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಗೂರಿನಿಂದ ಮಾವಪಟ್ಟಣ, ತೆರಕಣಾಂಬಿ ಮುಖಾಂತರ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಪುನಃ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬರುವಾಗ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಚಿಕ್ಕ ಕಾಪ್ಪೂರು, ಮಾದಪಟ್ಟಣ, ಬೇಗೂರು ಮುಖಾಂತರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಡೈವರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 10-12 ಮೈಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾದರೂ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಏಳೆಂಟು ಗ್ರಾಮದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ನಷ್ಟವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳೆಂಟು ಸಿಟುಗಳೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಂಗಸರಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾಡಿದಲ್ಲುಟ್ಟಿರುವ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಗಂಡಸರಿಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ನನಗೂ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈಗ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ರೋಪವೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡುಬಂದುವು. ಒಂದೊಂದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸೀಟುಗಳು ಹೆಂಗಸರಿಗಾಗಿ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸವೇ ಬುಕಿಂಗ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಸೀಟಿಗೆ ಗಂಡಸರೇ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅರ್ಜಿಂಟಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ These are reserved, no seat ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಜಿಂಟಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಾರ್ಥಿ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರೋಪವೋಷಗಳು ಅರ್ಥವಾದುವು. ಬುಕಿಂಗ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಸೀಟನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸೀಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಅನೇಕ ತರಹದ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸೀಟು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿ ಸಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬಸ್ಸು ಹೊರಡುವವರೆಗೂ ಹೆಂಗಸರಿಗಾಗಿ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿರುವ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಬುಕ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಬಸ್ ಹೊರಟಮೇಲೆ ಬಾಲ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ಸ್‌ಗೆ accommodate ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅರ್ಥವಾದಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡತಕ್ಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸ್ಟಾರ್ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಸ್ಕ್ರೀಮು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಯಪ್ರದ ಅಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನಗಳ ನಂಬಿಕೆ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಂಡುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಶೌಂಗ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಶಿಂಶಾ ವ್ಯಾಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯರು ಹಣಕಾಸಿಡುವುದು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ. ಸರ್ಕಾರ ಆ ತಾಯಿಯರ ಮುಂದೆ ಅವರಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣ ಅವರ ಕಣ್ಣಿ ದುರಿಗೆ ಅವರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೋ ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟಕ್ಕೋ, ಅವರ ಊರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೋ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸ್ಟಾರ್ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಜಯಪ್ರದ ಆಗುತ್ತದೆ.

11-30 A.M.

ನೀವು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಹೊರತು ನೀವು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ನಿಮಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹಣ ಅವರ ಕಣ್ಣಿ ದುರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು. ಹಿಂದಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜರುಗಳು ಷಷ್ಠಾಂಶವನ್ನು ವಸೂಲಾದ ಹಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಕಿಯಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖಾಸರಾಗಿದ್ದು ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಶೇಖರಿಸಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವೋ, ಐದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಕಿಯಾದ್ದನ್ನು ಯಾರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅವರ ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೋ, ಶಾಲೆಗೋ, ಮಕ್ಕಳ ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟಕ್ಕೋ, ಅವರ ಊರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೋ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಜನಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯೂ ಜಯಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ನರಗುಂದ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1958-59 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಉಳಿತಾಯ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಲ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ರಿವಿಜ್ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾರುನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಅನಂತರ ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ರಿವಿಜ್ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ರಿವಿಜ್ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ, ಐದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಅರೇಳು ವರ್ಷಗಳಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜೋರಿನಿಂದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ನೂಕಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತಿ ವಹಿಸಿ ಬಾಕಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆಯೇ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೋದಸಲ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆರೋಗ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದರ ಯಾವ ಏಥದಲ್ಲೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಹೋದಸಲ ಆರು ಲಕ್ಷ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್)

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬರ್ಚಾಗವೆ. ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ಹಣಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೇಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ?

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎತ್ತು, ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೇನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೆಟರ್ನರ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಇಡೀ ನವ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 177 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ಅನುಕೂಲ ವಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಾಕ್‌ಮೆಟ್ ಸಂಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಮೆಟರ್ನರ್ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಯ ದನ ಕರುಗಳಿಗೂ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ದೂರದೊಳಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡ ಬೇಕು.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಕಟ್ಟಲು ಸ್ಥಳದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. 10-15 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾಗದಪತ್ರ ಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವುದು ಹೋಗುವುದು ಇದರಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಕಾಲ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಪಂಚಾಯತಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಮನೆಗಳಿ ಗಾಗಿ ಸ್ಥಳವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ದಾರೆ. 42 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲೇಔಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಫಾರ್ ಎಲೆಜರ್ಸ್ ಎಂದು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧ ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡಚಣೆಯಿದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿ ವಿಕಾಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆ. ನರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಾದ ಎರೆ ಭೂಮಿಯಿದೆ. ಅದು ಹತ್ತಿ, ಗೋಧಿ, ಜೋಳ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ. ಅದು ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅದು ಸೇರಿದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಬಡ್ಡಿ ನಲ್ಲೇನೂ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ; ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಶೇಖರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಲ ಪ್ರಭಾಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್‌ಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ

ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ವೆ, ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮುಗಿದಿದೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರದ ವಾಟರ್ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲರಿತಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ ಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಪದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದೇರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯಾ ಗುತ್ತದೆ. ಮೂರುಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿ, ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯದ ಕೊರತೆ ನಿಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಭೂಮಿ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ನೋಡಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ; ಅಂತೂ ಅಲ್ಲಿ ನಿರಾವರೀ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಕಪ್ಪು ಭೂಮಿ ನಿರಾವರೀಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನು ಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನಿರಾವರೀಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ನೆಪಕಾಕಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂಬೈನವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅದೇರೀತಿ ನಿವ್ವಳ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಹೆಚ್ಚು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಲರ್ ಆಯರ್ ಇಂಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಹಣ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕಚೇರಿ ಈ ಕಚೇರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಯಾವ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಯಾವ ಕಾಗದ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ತಪಾಸುಮಾಡಿದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹುಡುಕಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಎರಡು-ಮೂರು ದಿವಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಡ್ಡಿ ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಹಣ ರೈತರಿಗೆ ಸದುಪಯೋಗವಾದರೆ ಫಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಇಲ್ಲಿ ಫ್ರೋವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸಿಲ್ಲ, ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ ಎಂದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ. ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ ದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆಗ ಕಳುಹಿಸದೇ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಕಟ್ಟುಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ

ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಬುರ್ಲೋಜರುಗಳು ಕಟ್ಟುಹೋದರೆ ಅದರ ಮೆಷಿನರಿ ಯಾವರೀತಿ ಸರಿಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಅದರಿಂದ ಲುಕ್ಕಾನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ಟೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಎಂ. ಎಂ. ಎ. ಗಳು ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟುಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. 40-50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಗತಿ ಹೀಗಾದರೆ ಈ ಲುಕ್ಕಾನನ್ನು ಯಾರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕರ್ ಡಿವಿಜನ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಕಾಲ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಮಾರ್ಗಸೌಕರ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಂದರೂ ಮಾತು ಹೇಳಲು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅದರ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ ಒಳಗೆ 50 ಪಟ್ಟಿನಷ್ಟು ಆದಾಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಾರ್ಗ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಳೆಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆರುತಿಂಗಳಕಾಲ ಹಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೋಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೊರಗಿನ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಕತ್ತಲನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೂ ಸಹ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎೀರಣ್ಣಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ, 30-40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಳಾಗಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಜನರಿಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲದೆ ಬಿಲ್ಲಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹೆಚ್ಚು ಚುರುಕಿನಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—Yesterday I stood up half a dozen times, but I was not given a chance to speak.

Mr. SPEAKER.—I will give the Hon'ble Member a chance this evening.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—In the evening I want to go home.

Mr. SPEAKER.—I find that members are approaching me saying that they are not keeping well or that they want to go home or that they want to go out in the bazaar and therefore they must be given a chance early. It is rather difficult for me to accommodate the members on such considerations. They are here just to carry on the business of the House. They must adjust themselves in such a way that they take part in the business of the House and then go.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—All the while, I was under the impression that discussion would go on only up to this morning.

Mr. SPEAKER.—But the House is going to meet this evening also. After all, going home is not so important as taking part in the debate, The Hon'ble Member can speak. I will give him the first chance.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—For the past one year. I have not approached the Speaker with any letter that I should be given a chance on any occasions.

Mr. SPEAKER.—I know that the Hon'ble Member is not prone to argue with me, but he should also realise my difficulty. I will give him a chance first.

12 NOON.

[Sri L. B. BIRJE spoke in Marathi.]

Dr. A. R. KARISIDDAPPA (Arsikere).—Will the discussion on Budget continue on Monday also?

Mr. SPEAKER.—The Ministers will be replying on Monday.

*Sri C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Speaker, Sir, at first I did not want to participate in the discussion on the Budget, not because I was not given a chance earlier, but because of the reason that no remark or suggestion from Members of this House would have any effect on the Government. They simply hear by one ear and pass it off through the other. Sir, during the previous sessions Hon'ble Members made several remarks and gave several constructive

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

suggestions in the matter of economic development of the State and advancement of the State in several directions. To any criticism or suggestion from the Members, Government always replies in the same stereotyped way. This reminds me of the chorus girls; who are taught to sing some chorus song and they sing every time they have got to sing. They will not be able to sing another song or they cannot dance. The Ministers have also become like chorus girls. The Budget, undoubtedly, in every country is the indication about the various functions which the Government undertakes for the progress of the country and for the benefit of its people. But, if you see the Budget here it contains only two items, namely collection of taxes and maintenance of law and order. The welfare of the State, the well-being of the people of the State and providing them economic help, all these things which will be the main feature of any budget in the European countries, have no place in our budgets.

Sir, when our country attained independance we were all very hopeful that representatives of the people would run the administrations and the old system of collecting taxes and maintaining law and order would disappear and the Governments would work for the well-being of the people. But, to our surprise, we see the same old system for collection of taxes and maintenance of law and order occupies the main position in the budget. When we ask the Government to introduce schemes for the welfare of the country, they say that we cannot expect them to do miracles. Sir, if any other Government were to give this reply, I would not have bothered much. But, as you know, the Chief Minister Sri Nijalingappa has got enough wisdom and sagacity and so we expected that at least this Government would include schemes to help the people of the country. But, I only pity the Government for the petty wisdom that it possesses.

Sir, a perusal of the Budget shows that there is no provision for the safeguarding of the minorities. The

Maharastrians want to go back to Bombay. They are prevented from doing so. The re-organisation of the States was made mainly on linguistic basis, though to some extent it was for administrative convenience. While forming this Karnataka State, some non-Kannada speaking areas were also included in this. For instance, Telugu speaking areas of Kolar District and Marathi speaking areas like Belgaum, Dharwar and Urdu speaking areas like Gulbarga and Raichur and so on have been included in it. Personally, I am not in favour of forming States mainly on linguistic basis.

If you form such a State and make that language as the official language, I am sure the Members will agree with me that there will not be unity and there will be danger to the community. Then nobody will call himself an Indian, but will call himself as belonging to a State. In Tamil Nad they want a Tamil State.....

Sri R. M. PATIL (Minister for Health).—All this argument would have been all right before the reorganisation of the States.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The S.R.C have done that. In one way it is good. But what has the Government done to preserve the State of Mysore? If you look to Canada, you will see, Sir, that it is a bilingual State. A portion of the population speaks French and another portion speaks English. What is worse is that the English speaking people are Protestant and the French are Catholic. When Canada was about to adopt a Constitution in 1864, the Catholics being a minority refused to agree to the Constitution. Now I may refer to section 93 of the Canadian Constitution which was drafted in order to protect the minorities. It says that if the Protestants, in places where they are in a majority, were to enact a law which affects the fundamental right of the Catholics, the Catholics under Section 93 have the power to appeal to the Governor General in Council that such a wrong is done to them. Further Section 93 says that the Governor General in Council can take positive measures to protect the Catholic minorities.

So, Sir, if you want the non-Kannada speaking people and the areas in which they reside to remain in Mysore, I suggest, and there can be no harm, that our Constitution may be amended. Such of the powers as are given under section 93 of the Canadian Constitution may be given to our Governors in the States to protect the linguistic minorities.

Mr. SPEAKER.—But, as it is, there is sufficient protection under the States Re-organisation Act.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—There is nothing in the Constitution to that effect. Therefore the Constitution must be amended.

Mr. SPEAKER.—Even the States Re-organisation Act is passed according to the Constitution.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—But provision is not made in the Constitution, Sir.

However corrupt the Minister may be, if he puts a proposal before the Governor, the latter has to ditto it. The Governor must wield power in the State.....

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—He is giving out some half truth. No Minister puts a proposal of his own. The Hon'ble Member has picked up items here and there and is theorising without understanding how the Government is run.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Minister means the Cabinet. They are all jointly responsible. Every Minister has to assert his right. Whatever proposal a Minister has got he puts it before the Cabinet and fights for its acceptance and sends it to the Governor. The Governor sanctions it; he cannot reject it. If the Government proposes something which affects the rights of the linguistic minority, then the minority must have a right to ask the Government to do justice and also a right to appeal to the Governor if injustice is done.

Mr. SPEAKER.—There is an Act to that effect and in that Act power is given to the minorities to approach the higher authority.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—How can we approach the Government?

Mr. SPEAKER.—Yes, under the Minorities Protection Act.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Therefore, I suggest that a committee should be formed and even before the Government are to make any proposal concerning the minorities, they must consult the committee members.

About the maintenance of law and order, I can say that though we are spending Rs. 3.10 lakhs to maintain law and order, there is no law and order at all, because there is everywhere lawlessness. The Police have been trained under the Britishers. Even after 11 years they have not given up their old methods. The Minister for Public Works says that I am not able to understand the law or the functioning of the Government. I know he is in the Government and he is associated with the Government and the ruling party for quite a number of years, but I do not know how far he has understood these Police problems. In America, when a change of Government takes place, they change all the people who are holding the key posts, including the Inspector General of Police and the Post-Master General. But when you attained independence, I want to know whether the Government changed the persons who were holding the high posts in the Police Department, because they were trained under the British, they were against the Indians and against the freedom movement. On the contrary we helped the Police and allowed the Police people trained by the Britishers to remain in the service and gave them promotions also.

Mr. SPEAKER.—That is against the Constitution which you and I cannot change. The Constitution gives that guarantee.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Constitution was framed by the Congress Party.

Mr. SPEAKER.—It was framed by the members of the Constituent Assembly.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Those members were selected by the ruling

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

party or the Congress Government. They are saying much about the Police. But I can say that the Police have assumed in certain places judicial power also. How can they assume judicial powers? I can quote an instance in Kolar Gold Fields where the Police have assumed judicial powers. As you all know, the Government introduced prohibition there. If anybody were found drunk, the Police used to take him to the Police Station and fine him Rs. 5. Next day he has to see the Magistrate and pay the fine in the court also. I informed the Home Minister about this specific instance on 12th September 1956 but to my great surprise, there was not only no reply to my letter, but not even an acknowledgment.

12-30 P.M.

Sri R. M. PATIL.—Is the Hon'ble Member in possession of any records to show that a particular delinquent has been fined to that effect? Has he got any record to show that the Police have exercised judicial power?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I can say police are fining in the Police Station.

Sri R. M. PATIL.—Has he made further enquiries as to the provisions under which they have acted?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I have reported to the Home Minister a specific instance. If the Government conduct an enquiry, thousands of people are prepared to give evidence before anybody to say that the Police are fining and the Police are taking money whenever they take persons to the Police Station. Next day those persons go to the court and pay whatever fine is imposed. Well, Sir, there is another thing. Kolar Gold Field was recently nationalised. It is one of the achievements of Sri K Hanumanthaiya, I can say. Before nationalisation, the Government said that the problem was whether it would pay and whether it would be profitable to nationalise. With all precautions, they have nationalised. Now there is a cry that mines are not working with profit and that mines are working at a loss. The

Chief Minister said that mines were working at a loss. I agree with him to a certain extent that there is some loss in the Mysore Mines because they have not recovered the west reef in Kolar Gold Fields. I can say on an average Rs. 20,000 worth of gold is smuggled. What is the Police doing there? Are they able to detect one case? Can the Home Minister give me any information to say what is the reason and who is the cause for it? If he appoints an enquiry committee, a Judicial Enquiry, it will be found that all these gold smugglers are building palaces. If one goes and sees in Bangarpet, he will find that a certain person has constructed six huge buildings. Why should we spend Rs. 310 lakhs on Police? Are they working in the interest of the industry or in the interest of the Government? Not at all. The Hon'ble Health Minister says that I am speaking without any substantial background.

Sri R. M. PATIL.—The whole of the Hon'ble Member's speech seems to be so.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—He must be receptive to whatever we say. If the Minister were to sit with his ears shut, what can we do? If he sees the speech through dark glasses, he will not see the correct thing.

Sir, the police in the Western countries function as guides of the people. But here, the police behave very peculiarly. Much has been said about the death of Muniyamma. I am not here to say as to how she died and all that. I only want to know as to how the police can take a woman to police station and detain her there for a night in the lock-up, especially, in the night.

Sri V. VENKATAPPA (Minister for Education).—Nobody said that she was kept for a day there.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am saying. Sir, if our Ministers look into the proceedings, of the Madras Assembly they will improve much. Last year, during the Budget discussion in the Madras Assembly, a member made some remarks about the I.G.P. of Madras wherein he said that the I.G.P. was constructing a buildings costing Rs. 2,50,000. As our Home Minister said here, no Minister

of Madras asked that member to give that allegation in writing. Immediately, an enquiry was made and it was found true that he was constructing two buildings but not costing as much as the Member had remarked. But, still an enquiry was held. Sir, when Sri Muckannappa said that an Inspector took a bribe of Rs. 250, the Home Minister asked him to give the same in writing. Why should the Member give it in writing? Again, Sir, in Kodambakkam police station, an incident occurred and it is said that a person was taken to the police station and he was assaulted there, as a result of which he died. As soon as this was brought to the notice of the Madras Government, the Home Minister made a statement on the floor of the House and appointed a Judge and the enquiry is going on. But, here, if any Member brings any unhappy incident like this, he is asked to give the same in writing. Sir, again to quote the incidence at Seshadripuram Police Station, the Sub-Inspector who was in that station was some time back in K.G.F. as a Sub-Inspector. He was suspended on charges of corruption and misconduct. Somehow or other, he managed to come back and he was posted to Bangarpet. There again, he was suspended for corruption and misconduct. I do not know how he was again promoted as Sub-Inspector and posted to Seshadripuram. Sir, the result is the death of that innocent lady. Members of this House are compelling the Government to appoint a judge or an enquiry committee to go into this incident, but the Government say that in the usual course of administration the matter will be looked into. I am saying the same thing about the D.S.P. of Bangalore North Division. Sir, wherever he goes, he creates trouble. It is a fancy for him to resort to firing, it is a fancy to harass and massacre poor people. When he was in K.G.F. in 1953 there was firing on an innocent procession and he was the cause for the death of a poor boy of 12 years. This was in 1953, February 22. When he was the D.S.P., the poor grave digger Natesh was taken to the Oorgaum Police Station and he died there. He was harassed and massacred. What is

the result? In the Congress rule very many things happen and the Government gives shelter to such people. Is there no policy for the Government? Because the stability of the Government is not assured, they are doing things in a hurry and naturally mistakes are committed. To cover up such mistakes, they make more mistakes. There is anarchy in the Government. Can you believe, Sir, that a clerk of the Government has become a High Court Judge, superseding thirteen seniors in the Judicial Department? He has not acted even one day as Sessions Judge and he has been appointed as a High Court Judge.

Sri R. M. PATIL.—He was not a clerk.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I will say he was a glorified clerk.

Mr. SPEAKER.—No names, please.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Government of India have asked the Mysore Government to open a Craftsmen Training Centre, for which our Government has appointed a Deputy Director. There are 20 seniors to him who are all well qualified in mechanical and other lines. But superseding all these, they have appointed a B.Sc. graduate as the Deputy Director in charge of Craftsmen Training Centre.

Recently, Government appointed five pleaders as Assistant Advocates General for the High Court of Mysore. They were not appointed on merit nor on qualification nor on account of service. They were appointed because they had the recommendation of the Ministers. The Hon'ble the Finance Minister recommended one candidate. The Advocate-General recommended his junior. The Law Minister recommended his junior. The Minister for Education recommended one candidate.

Sri V. VENKATAPPA.—I know none of them, Sir.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Another candidate who has only eight months practice to his credit has been recommended by the Chief Minister. This is the anarchy prevailing in the Government. The Government has no right to exist. They have no support of the members of the ruling party even,

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

Sir, in 1892, there was election held to the English Parliament. At that time Lord Salisbury was the Head of the Government. In the elections Mr. Gladstone won. The remarkable thing then was that in spite of the defeat of his Government and his party, Lord Salisbury refused to surrender his office to the Leader of the Liberal Party Mr. Gladstone. He called the Assembly into session. As usual, the Queen delivered a gracious speech. As usual, the Government moved a Motion of Thanks to the Queen for her address. Then the Liberal Party Leader took up the challenge and he tabled an amendment to the Motion of Thanks. In that amendment, they stated that the majority have the right to form the Government and that the leader of the party must have the confidence of the party members. When such an amendment was moved, Lord Salisbury resigned as he was not able to command the confidence of the majority of the members of the party. Such a situation has arisen now. The Government may say that they belong to the ruling party. But they are not having the confidence of the ruling party. Therefore, they have no . . .

Sri VEERENDRA PATIL (Deputy Minister for Home Affairs and Industries).—It is no concern of the Hon'ble Member to say like that.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Treasury Benches say that whatever they do they have got support behind them. But they are doing everything in a hurry.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member cannot say that the Government has no majority in the House. If he says regarding the party that is a different thing altogether. He has to make a distinction between what is happening in a party and what is happening in the Assembly.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am saying what is happening in the party also.

Mr. SPEAKER.—It is not the same thing. If the Hon'ble Member says that the Government has no majority of the party even in this House, I have

no quarrel with him. Please remember there are two things. One is, the Government has no majority in the party, or the Government has no majority in the House itself from the ruling party. The Hon'ble Member can say that the Government has no majority anywhere; I have no objection.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—To be considered to be a man, one must attain 25 years of age. If five boys each of 5 years of age join together and say that they are equal to a man of 25 years of age, can anybody agree to that? The present Government cannot say that they have a majority both in the House and in the party.

Mr. SPEAKER.—Before we rise, I have to announce that 48 members have taken part in the debate, of whom 21 from the Opposition and 27 from the ruling party. Still I have on hand so many chits; I find the majority come from the Opposition. All the chits contain the names of members who want to take part in the debate and mostly they come from the Opposition. I will try to satisfy as far as possible the members from all sides, but I am afraid it may not be possible. This afternoon we are meeting at 3-30 and will continue the debate for about three hours.

The House adjourned at Forty-seven Minutes past Twelve of the Clock and re-assembled at Forty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ (ನಿರುಗುಪ್ಪ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ 1958-59 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ತಿ ಟ್ವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 1958-59 ಸಾಲಿನ ಬಡ್ತಿ ಟ್ವು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ತಿ ಟ್ವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಐದಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಡ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳತೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಷ್ಟೋಮಂದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಇಂದು ಐದು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಐದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಏಕರೂಪತೆಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. Mysore Village Panchayet Act ಎಂಬುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಬೇಗ move ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಕೆಲವು ಏನೋ ಇರಬಹುದು. ಅಫೀಸರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಂತೃಪ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ನೀವು uniform Scales of Pay ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿವೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿನ ರೀತಿಯೇ ಬೇರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳು ತೀರ ಕಡಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ uniform Scales of Pay ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳವಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಸಂತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ uniform Scales of Pay ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು decentralise ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಆದಳತೆ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದಾದಮೇಲೆಯೂ ಅಲ್ಲ ಮೂಲೇ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇವರು ಮೂವರೇ consider ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ನೋಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿದ್ದಾಗಲೇ ಮೂವರು ಮಂದಿಯಿದ್ದರು. ಈಗ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿರುವಾಗಲೇ ಮೂವರೇ ಇರುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Merit ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮುಗಳವರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಗೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಫಾಯಿಷ್ ಆಗುವ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳ vacancy ಗಳ ಎಲ್ಲೆವಾರು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲೂ merit ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಪುಂದಿದೆ. ನಮ್ಮಕಡೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಕಡಮೆ, ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟವೂ ಕಡಮೆ,

ಹೀಗಿರುವಾಗ merit ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅಪಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ? ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಉರುಹಟ್ಟಿ S.S.L.C. ಯಲ್ಲಿ First Class ಕೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಮೇಷ್ಟರುಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರ ಸಮಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನನಗೆ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಈಚೆಗೆ ನೀವು 1,000 ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಂತೆ. ಹೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಜಿಲ್ಲಾವಾರಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದಾಮಾಪಾದಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸರುಗಳೇ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾದರೂ ಮಾಡಿ.

ಆಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಸಂಬಳ ಕೇವಲ 70 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ 70 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅತನು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಫಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೋ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಎದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ 1ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1953ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿತು. ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೇರಿದೆವು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಲಕಾಯಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಲು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಿಟಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, merit ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಬರಿಯ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಭಾಗಗಳಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರಿಸಿಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. M.B.B.S., ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಸಿಟಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವವನಾದುದರಿಂದ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕೆಂದೇ ಇದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು. ಈ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಸುಮಾರು 300 bed strength ಇದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನೋಡೋಣ, ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಇದುವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದೆ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕ, ತಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸತ್ತಿರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ, ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಬೇಕಾಗುವ ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri R. M. PATIL.—There is a Medical College in Bellary so far as Ayurved and other medicines are concerned.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸಪೇಟೆ ಬಳಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ, ಅಧಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಸುಲಭವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಇದುವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವೂ ವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಯಲಸೀಮೆ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ನ್ನೂಲಿದೆ. ಅದನ್ನು upgrade ಮಾಡಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳು (equipment) ಇವೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಟೌನಿಗೆ protected water supply ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ಒಂದು ಕೊಡ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನೀರಿಗಾಗಿ ಕಾದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟು ದಿನಗಳಕಾಲ ನೀರು ಬಾರದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಾಹಾಕಾರವಾಯಿತು.

ಆ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಲುವಳಿ ನೋಡನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಳ್ಳಾರಿಯವರು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸಾಲದ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ manganese ore ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂರಕ್ಕೆ 70 ಭಾಗದವರೆಗೂ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ರಷ್ಯಾ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಅದಿರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು ಎಂದು ರಷ್ಯಾ ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. Ferro Manganese plant ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ferro manganese plant ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಮೇರಿಕೆ mining of manganese ore ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ferro manganese factory ತೆರೆಯಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಹಾಕುವವರು ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು textile mill ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರು textile millsಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೀಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಹತ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತಿ ಮಾರಾಟಮಾಡಲು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈಲೆ ಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ; ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಸಹ ಆಗುತ್ತದೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು textile mill ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—Textile mill ತೆರೆಯುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಈ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಏನಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಣ ಕಟ್ಟಬೇಕು

ಎಂದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Rural water supply schemeನಲ್ಲಿ ನಿರಗುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿರಗುಪ್ಪ ಜನರು canal water ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ protected water supply essential ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾರ್ಕಳ್ಳ ಹಿರಿಯವ ನೀರನ್ನು ಜನರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ರಮ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ನಿರಗುಪ್ಪಕ್ಕೆ protected water supply ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ

4 P.M.

ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನುಮಾರು 90 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಡೆವಲಪ್ಪ ಆಗದೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹೀಗೆ ಇದನ್ನು ಡೆವಲಪ್ಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅಹಾರದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ನೆ ಅಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬುಲೆಡೋಜರುಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಇದೆ. Due to labour scarcity, tractor is very essential. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬುಲೆಡೋಜರುಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸತ್ತ್ವ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊನೆಯಷ್ಟು ರೇಡು-ಮೂರು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಬುಲೆಡೋಜರುಗಳನ್ನು ಸಂಬರಾಜು ವ್ಯಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಬರಿನ ಸ್ಟೇರ್ನಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಡೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೋಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅಂತಹವುಗಳಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಡ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟದಿರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಎಸ್ಕಿಮೇಟುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅವೆ ಕೆಲಸೂ ಸರ್ವಿಸ್‌ಕೇಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಎಸ್ಕಿಮೇಟುಗಳು ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಾದರೂ ಇಂತಹ ಎಸ್ಕಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಈ

ರೋಡಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಗಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ನುಮಾರು ಒಂದು ಚೀಲಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳವಾದ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆ ಏರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಗಾಗಿ 1,46,90,600 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಯಾವಾಗ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಂಚಲು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಹಣ ಜನವರಿ ಅಥವಾ ಫೆಬ್ರವರಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಬಡ್ತಿ ಟನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಿಸಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಜನವರಿ ವೇಳೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರುಗಳು ಎಸ್ಕಿಮೇಟನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು? ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಬಡ್ತಿ ಟನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಡ್ತಿ ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬರಿಯ ನಾವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಎನಾನಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಬಡ್ತಿ ಟನ್ನುಗಳಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕಣ್‌ನಲ್ಲು ಮಾಡಿಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸು ಶಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಜನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಪೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚಗೊಳತನ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಪೊಲೀಸಿಬಿಷನ್ನು ಶಾಖೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಲಂಚಗೊಳತನವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಾನು ತೀವ್ರ ಹಾಗೆ ಪೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಲಂಚವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪೊಲೀಸಿಬಿಷನ್ನು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪೊಲೀಸಿಬಿಷನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಿರುವ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ನಿಜಾಂಶವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನವಾಸಾಗರ ಮತ್ತು ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಕರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ನೋಟಿಸುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಮೆಥಡ್ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಈ ಪೊಹಿಷನ್ನು ನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಆದಾಯ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಶಾಖೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸನವರಿಗೆ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪೋಲೀಸನವರಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆತನು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್ ಆ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆಯೋ ಅವು ನೆರವು ತಪ್ಪಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಿರುವ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಅಬಾಲ್ಷ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಮತ್ತು ಈಗಿರುವಂತೆ ಅನಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಇರುವ ಅಫೀಸುಗಳು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು. ಈ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿವೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್; ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್; ಹೈದರಾಬಾದು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಂಬೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ ಅಫೀಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಅಫೀಸು ಇರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಅದನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪ್ಯಾಂಡು ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ. — ಹಾಗಾದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ

ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಮಾಗಡಿ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನವ ಕರ್ನಾಟಕವಾದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯ ಬಡ್ಡಿಯು ಬೋರ್ಡ್ ಬಡ್ಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಆಯವ್ಯಯದ ಹತ್ತಿರ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ನಿಯಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳಿರುವವು. ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ N.E.S. ಸ್ಕೀಮುಗಳಲ್ಲಿ Lady S.W.O.ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಇವರುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಅದು ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ; ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತರ್ತದ್ದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತರ್ತದ್ದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು constructive ಆಗಿರುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರದ training centre ಕೇವಲ ಅರನೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು. ಕೇಂದ್ರ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಲಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂಬುದೂ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಂಡಲಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅಳಿಯಬೇಕು. ಕೇವಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡ

ಬಾರದು. ರಾಜ್ಯದ ಸಮಾಜ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಸಡಿಲತನ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದು ಇನ್ನು ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಸುಧಾರಣೆ ಅದರ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ constituencyಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಲ್ಲದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಮಿತಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಇವುಗಳ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದು compulsory education. Compulsory education ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಒಂದೇ ಶಾಲೆಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಿಕರು ಕಡಮೆ. ಹುಡುಗರು ಹೋಗುವ ಶಾಲೆಗೆ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡುಹುಡುಗರ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಶಾಲೆಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಕ್ಕಳ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಿರುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗನಿಸಬೇಕು.

ಬೋರ್ಡಾಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಎಜುಕೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೋಶಿಯಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ವು. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯರಾಗಿಲ್ಲ. ಸೋಶಿಯಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯಗಳ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೋರ್ಡಾಯ ಕರ್ಣಾಟಕದ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ small savings scheme ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಂಚವರ್ಷೀಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚವರ್ಷೀಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷ ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದ ಎಡರುತೊಡರುಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದು ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಪ್ಪತ್ತಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿರುವ (Kuppatt Hills) ಬಸಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಸರ್ವೆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಆ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಿನರಲ್ ಇರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಯುರ್ವೇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಗಿಡಮೂಲಕೆಗಳೂ ಇವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳು ಈ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವರ್ಷೀಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರದೇಶ ಬೋರ್ಡಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ವಹಿಸಬೇಕು.

ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ small irrigation schemes ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಶಿಹಟ್ಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟಿಗೆ ಎಂದು ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ದನಗಳ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಜನಸೇರಿ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಬಂತು ಎಂದರೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಈಕಡೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾಲೆಯ ಈಕಡೆ ಇರುವವರು ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ, ಬೋರ್ಡಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಕೂಡ, ಆ ಹಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಈ ಸೇತುವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಸಾಲುಲ್ ಇರುವುದರಿಂದ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಒಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೋಡ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಹೋಗುತ್ತವೆಯೋ; ಈಗಂತೂ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು neglect

(ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಮಾಗಡಿ)

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೋರ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಇಲಾಖೆಯವರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ಬಾಡಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾಡಿದಂಥ ರಸ್ತೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಯಾವ ವಿರಿಯಾಕ್ಟ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ತರಹದ ರಿಪೇರಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಾರು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ Children's Act ಎಂಬ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಅದುರು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟ ಆಸ್ತೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಜಾಪುರ, ಬೇಗನಾಪುರ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದದ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು ಆಯುರ್ವೇದದ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಔಷಧ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಅವರು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೆಪರನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದ ವರದಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಮಹತ್ವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ತಕ್ಕವೆಳೆಗೆ ದೊರೆ ಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಉಳಿತಾಯದ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ (ಬಂಗಾರಪೇಟೆ) — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ 1958-59 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರಕಾರ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಗ್ರಾಮೋಪೋನ್ ರಿಕಾರ್ಡಿನಂತೆ ಹಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಹಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಏನೂ

ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ತದ್ಗತ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇವುತ್ತು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಔಷಧಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ರೋಗಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬರಿಯ ಕಂಪು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬದರೈತರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರ ಮೊದಲು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನಂತರ ನಗರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಡಾಕ್ಟರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ! ಅದ್ದು

4-30 P.M.

ರಿಂದ ನಾನು ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಬುದಿವೇಶವೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಒದಗಿಸಿ, ಉಳಿದವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಆರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವನು ಬಡವನೆಂದು ಒಂದು ಜಮೀನಿಗೆ ಆರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನನ್ನು ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಕ್ವಿಷನ್ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿದ್ದರೆ ಒಂದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಮೇಲೆ ಎಫ್. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳ ವಿಚಾರ. ಸರ್ಕಾರ ಎಫ್. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು allot ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಸಬೇಕು. ಈಗ ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಇರುತ್ತಾರೋ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಫ್. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಹೋದಸಾರಿ ಬಾಗೇ ಪಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೋತಿದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—10-15 ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೋಲಿಸುವ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸನಡೆಸಿ ಮುಂದಿನ ಸಲ ವಾದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭೇದವೇನುಕೂಡದು. ಈಗತಾನೆ, ಮೊನ್ನೆ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ allot ಆಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ 20 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಲ್ಲ ಸೋತಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ, ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಂಗಪುರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ. ಅದ್ವೈತವಾತ್ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ; ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವು ಹೊರದ ವರ್ಷ ನಾವು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಬಡ್ಡೆಟ್‌ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಚ-ಪಲ್ಯ ಕ್ಯಾಗಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. 11 ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಯಾವ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಂದ ತೆಗೆದು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಒಂಬತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ದರ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ 18 ರೂಪಾಯಿ ಏಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ! ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಮೊನ್ನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಭಾವಕಂಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಸುತರಾಂ ಪೈರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮಳೆ ಬರುವವರೆಗೂ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಮಳೆಬಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆ ಬಂದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಡಿಸೆಂಬರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದೇನಂದರೆ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಭೂಕಂದಾಯಕ್ಕೆ exemption ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ ಹೋಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಹೇಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾರು ?

ಈಗಾಗಲೇ ಅಮಲ್ದಾರರುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕೂಡಲೆ ಇವರುಗಳಿಗೆ ನೂತನ ಕೊಟ್ಟು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿನಾಯಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಾಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಗೆ ಒಟು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಧೈರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ನೋಡಿ ! ಇದನ್ನು ಹೇಳಲು ನನ್ನ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಇಂಟರ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲವೇ ಇಲ್ಲದ್ದಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರಬೇಕು late ಆಗಿ ಹೀಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಈ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮೂಲಕ 17,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು allotment ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಫೆಬ್ರವರಿ 28ಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬಂತು. ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲಸವೇ ಆಗದೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವೂ ರೈಲ್ವೆ ಆಯಿತು. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಪಾಸ್ ಅದಕ್ಕೂ ಏಕೆ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡದು ? ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಖೋತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಈ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಸರಿತಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಇಂದ್ರಜಾಲ ಎದ್ದೆಯನು ಹಾಡಾಡಿದನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾವಿನ ಕಾಯಿನ ಗಿಡವನ್ನು ತರುವಂತೆ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ.

ಹೋದವರ್ಷ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ಆ ನಿಮ್ಮ statistics ಎಲ್ಲಾ ಏನಾಯಿತು ? ನಿಮ್ಮ statistics ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಉಪವಾಸವಿಲ್ಲದಂತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ. ಎಷ್ಟೋ ರೈತರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ Grow more food ನೀತಿ ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭದರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು.—ಆಗ ಮಾರವಾಡಿಗಳೇನಾಗಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಆ ಮಾರವಾಡಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಕೇಳಾಯಿತು !

ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬಡರೈತ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿರುವವರಿಗೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬೆಂಬಲಗರಿಗೆ, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿವರಿಗೆ ಸಾಲಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿರುವ ಬಡರೈತನಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು

(ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ)

ರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ 500 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕದಮೆ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ಸಾಲಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆದಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಇದೀಯ ಸಭೆಯೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಬಡವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇರುವುದು ಬಡ ಜನಗಳಿಗೋ ಸ್ವರವೇ ಅಥವಾ ಬಿಳಿಯುಟ್ಟೋಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿಂದಾಲಕರಿಗೋಸ್ವರವೇ? ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri B. V. DESAI.—On a point of order, Sir. ಈ ಸಭೆಗೆ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿಗೂ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು. (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬೇಕು, ಸ್ವಾಮಿ. (ದೀರ್ಘನಗು)

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಮುನಿಯಮ್ಮನ ಸಾವಿನ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸುದ್ದಿ ನುಳ್ಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೋರಾರದ ಚಿನ್ನದಗಣೆ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಚಿವರು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಮೂರನೆಯ ನಗರ. ಇಂಥ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಅದರ ಬದಲು ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಬರ್ ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು, ಈಗ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಜನರನ್ನು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ನಾಮಕರಣಮಾಡಿ, ಮೈಸ-ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನೂ ಸಹ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಈ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವೆಮೊರಾಂಡಂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟುಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದುಸಲ

ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ದೊಡ್ಡನಾಯಕ್ (ಹೊನ್ನಾಳಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಗಾ ಎಡಭಾಗದ ನಾಲೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಯಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಲ್ಲುಕಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನುಳ್ಳು ಬಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ irrigation tracts ಮತ್ತು ಹಿಕ್ಕಲು ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಯಾವುವೂ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಮೇಲೆ ನೀರು ಹರಿದು ಬಹಳ ಲುಕ್ಕಾನಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿ, ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಗಳಾದ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕುಟುಂಬೋಪ, ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸದರಿ ಎಡಭಾಗದ ನಾಲೆಯ ದಿವಿಷನಲ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಲು ಪತ್ತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಚೈರುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ, ಹಳೆಯ ಚೈರುಗಳನ್ನು ತಂದು ರೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಸವಳಂಗ ಹೊಸಕರೆಯ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಾಗಿ ಹಣ ರ‍್ಯಾಪ್ ಆಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಸಂವಿಧಾನ ಪಟ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಎಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮ explanation ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದರು. ಈಗೇನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಕ ರಣದಿಂದಲೋ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಘಂಟಾಪುರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕೆರೆ ಮಂಜಾರಾಗಿ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ. ಊರಿನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ವನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಓದಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಆಸೆಯಿಂದ ದಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅವರ ಆಶಯವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ಈ ಊರಿನ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ಕವರ್ಚ ಮಾಡಿಯಾರು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡಿಯಾರು ಎಂದು ಚಕೋರಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ M.R.P. ನಾಟಾಗಳ ರೈತನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಟಾಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯವಿರುವವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ನಾಟ, ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯವಿರುವವರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ನಾಟ ರೈತನನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರಕಡೆ ಯಾರೂ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಹುಕಾರರಾದವರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ನಾಟವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಿಲ್ಲ ನೇರವಾಗಿ ಗಾಡಿಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ನಾನು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಈ M.R.P. ನಾಟಾರೈತನನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಘರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನಾಟಾಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಈ ನಾಟಾಗಳನ್ನು M.R.P. ಇದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನು ಜನಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನೇ ಕದ್ದು ನಾಟಾವನ್ನು ಸಜ್ಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೇಗಾದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನಾಟಾಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸ್ವಾಕ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನಾಟಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. M.R.P. ಮೂಲಕ ನಾಟಾಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಈ ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ದಾರಸಿಗೆ ನಾಟಾಗಳನ್ನು ಅಡಿಸಿಂದೆ ಕೆ. ಎಂಟಾಣಿ (0-8-0) ಯಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸದರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರನು ಈಗ ಹಾಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನಾಟಾವನ್ನು ಸಜ್ಜೆಮಾಡಿರು

ತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಸಜ್ಜೆಯನ್ನು M.R.P. ಮುಖೇನ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಜಂಗಲವಿಂದ ಬರುವ ನಾಟಾಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ, ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸದರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ ಮೂರು-ಮೂರೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ರೈತರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸರಕಾರದವರೇ ಒಂದು ಡಿಪೋವನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಈಗ ಸಾಹುಕಾರರೇ ಬೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಡ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೇಸನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಅದು ಈಗಿನ ರೂಲ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ stand ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ 1900ನೇ ಇಸವಿಯ ರೂಲ್ಸ್‌ನೇ ಇನ್ನೂ ಈಗಲೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದು stand ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾವಿರಾರು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಗುವಾನಿ ನಾಟಾಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆಯಾಗುವಂತಹವು ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೇಸು ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಕೇಸು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಲು ಈಗಿನ ರೂಲ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸಾಗಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಾಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೇಸನ್ನು ಏನೋ ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಕೇಸು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದಮೇಲೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೂ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈಗಿರುವ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೂಕಿ ತಿಂದು ಸಡಿಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀಡ್‌ಫಾರಂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತರ ವ ವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಫಾರಮ್‌ಮಾಡಿ ಸದರಿ ಫಾರಮ್‌ಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಎತ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಮೊದಲು ಏಜೆಂರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಸರ್ವೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಪಡೆದು ಅನಂತರ ಈ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಗ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1,800 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬೆರೆಬಾಳುವ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರು, ಇಂತಹ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನೀಡ್‌ಫಾರಮನ್ನು ಆ ವರ್ಷ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬರೀ ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಮೂಳೆ ಕಾಣುವ ಬಡಕಲು ಎತ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಆ ನೀಡ್‌ಫಾರಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ 200-250 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ಉದಾರವಾದ ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ದೊಡ್ಡನಾಯಕ್)

ದವರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಆಮೇಲೆ ಡಿಪ್ಟೆನ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನೇನೋ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾರ್ಕೆಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಗ್ರಾಂಟು ಇನ್ನೂ ತಲಪಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ L.S.G. ಮಿನಿಸ್ಟರು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ abolition of untouchability ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಫೆಡರೇಟ್ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಅಸ್ಟಾಂಟರಿ ಏನಾ ಬೇರೆ ಪಂಗಡದವರು ಇರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನಾಂಗದವರು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಜನಾಂಗದವರಿಗಿಂತಲೂ ಕೆಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ದೊಡ್ಡನಾಯಕ್.—ತಾವು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಟಿ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲ ಅಪೋಸುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಗ್ಗಡವೇವನಕೋಟೆಯ ಬೆಬ್ಬಲಗುಪ್ಪೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಲಂಬಾಣಿ ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಸಹಕಾರ ರೀತಿಯಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಈಗ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಗುವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಬರೀ ಜಂಗಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸದರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕಾಡುಕುರುಬರು ಲಂಬಾಣಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆದರಿಸಿ ಅವರು ಮಾಡದಂತೆ ತಡೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 150 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಲಂಬಾಣಿ ಜನರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರೋನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು-ಐದು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ರಾರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ನಾಟಾ ಸೌದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ರೈತರ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಊರಿನವರ ತಕರಾರಿನ ಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಇನ್ನೂ ಹಂಚಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಭದ್ರಾವತಿ ಐರನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು free quarters ಮತ್ತು free electricity ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. Free ಆಗಿ ಎರೆಕ್ಕುನಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಶಾಖೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪವರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ರೈಟಿಗೆ (0-4-0) ನಾರ್ಕಾಣಿಯಂತೆ ವಸೂಲು

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸದರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಮೀಟರಿಂಗಿರುವುದರಿಂದ 25-30 ಕ್ಯಾಂಡೆಲ್ ಪವರುಗಳ ಬಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು 60-80 ಕ್ಯಾಂಡೆಲ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪವರುಗಳ ಬಲ್ಲುಗಳನ್ನೇ ಹಾಕಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯೂ ಮೀಟರಿಂಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮೀಟರು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಆಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹಾವಳಿ ಹೇಳತೀರದು. ನನ್ನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ D.S.P. ಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಪೋಲೀಸನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಹಗಲು ಹೊತ್ತೇ ಕುಡಿದು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆದುರಿಗೆ ಮಾನವಂತರಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಗಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇವರ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಕಾಯಿತ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಹಾವಳಿ ಹೇಳತೀರದು ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಖೂನಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರೂ ಗಾಪು ದನ್ನೂ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಮತ್ತು ದರೋಡೆ ಅಥವಾ ಖೂನಿ ಮಾಡುವವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಅರ್ಧ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಿಗಾ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ನಾಲ್ಕೈದು ಗಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

5 P.M.

ಮೊನ್ನೆ ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆಕೆಯ ಉಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಯ ಗಂಟನ್ನೂ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈವರೆಗೂ ಕೇಸು ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ.

ಮುಂದಿನ ಕೊಪ್ಪ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾಹೇಬ ಜನಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕೆಲಸ ಶರಾಬು ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುವುದು. ಇವರು ಇರುವ ಹಿಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಸಮಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಒಬ್ಬಳೇ ಇರುವಾಗ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ಜನ ಕುಡಿದು ಒಳಗಡೆ ಹೋದರು. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಮಾನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಚ್ಚನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಳು. ಅವರು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಭತ್ತದ ಕಣಜ ಒಡೆದು ಭತ್ತವನ್ನು ಸಹ ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಈವರೆಗೂ ಅವರು ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎಂಟು

ದಿವಸದ ಕೆಳಗೆ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರನ್ನು ಬುದ್ದಾಗಿ ಕಂಡೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಅವರು ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರು ಸದರಿ ಸಾಹೇಬರುಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಊಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಆ ಸಾಹೇಬರು ಆ ಹರಿಜನರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಆ ಹಂಗಳನು ಇರುಪಾಗ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಅವರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋದೆ. ಆ ಸಾಹೇಬರುಗಳು ಭರ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಡಿದಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಹೋದಾಗ ಒಬ್ಬ ಕಾನನ್‌ಟೇಬಲ್ ಇದ್ದ; ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಸದರಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕುಡಿದುಬಿದ್ದವರನ್ನು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕುಡಿದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಾಹೇಬರ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪುಂಡತನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಈ ರಾರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾವಳಿ ಹೇಳತೀರದು. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದು ಒಂದು ರಾರಿ ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಧೂಳು ಎಬ್ಬಿಸಿತು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಡ್ರೈವರನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ರಾಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿವಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸದರಿ ಡ್ರೈವರಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ದಿವಸ ರಾರಿಯನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಹತ್ತಿರವೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೇಸು ಹಾಕದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ರೋಡ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಂಡ ಕ್ಕರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಡ್ರೈವರುಗಳಿಗೆ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ದಿನ-ಭತ್ಯೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಚೆಕ್‌ಪಿಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಐದು ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಐದು ಆರು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ, ಡ್ರೈವರು ಗಳಿಗೆ ಭತ್ಯೆವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಲಂಚವೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ದುಡ್ಡೂ ಮಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚೆಕ್‌ಪಿಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಮೂರು ಕಾಸು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡ್ರೈವರು ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ದಿನ ಭತ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪೊಕ್ರಿಬಿಷ್ ವಿಚಾರ. ಕೆಲವೆಡೆ ಮಾತ್ರ ಪೊಕ್ರಿಬಿಷ್ ಇಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಇಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧೈಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ರೈತರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ವರೆಗೂ ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ವತಃ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಏಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ

ಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಮೈರಾರ್ (ಹಾವೇರಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ರೈತ ಸರ್ಕಾರದ ತಳಹದಿ. ಅವನ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ರೈತನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕರಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಈ ನಂದರ್ಭಾದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಬಿಜು ಬಿತ್ತುವ ಸಮಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುಂದೆ ಬೆಳೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಕುತುಕಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಬಿಜು ಹಾಕುವ ಕಾಲದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಏನೇನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬಿಜು ಕೊಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಡುವ ಬಿಜು ಕೆಲವೇಂದು ಕಡೆಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಬಿಜು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ರೈತನಿಗೆ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬಿಜು ಒದಗಿಸಿದ ಅನಂತರ, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬತ್ತನೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಸಸಿ ನೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಬರತಕ್ಕಂಥ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸಲ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ ರೋಗ ಬಂದುದರ ಸಲುವಾಗಿ, ಆ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಪೈರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಹತ್ತಿಗೆ ಹುಳ ಹತ್ತಿದ ಕೂಡಲೇ, ಡಿ.ಡಿ.ಓ. ಹೊಡೆಯುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇಸಾಯದ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು. ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ)

ಎಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ನಾನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ಸ್ ಆಫ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನೊಬ್ಬ ಭೇಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಒಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟೇ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸರಕಾರದ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ನಾವು ಏನು ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕು? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ನಡುವೆ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯಧೇಯ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಧೈಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂದು ಅವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿವೇ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಮೇಲೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಉಪಕರಣಗಳಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. “ನಟಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ ಪವಿತ್ರಮಿಹ ವಿಧುತೇ” ಎಂದು ನಮ್ಮ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಧೈಯವಿರುವಾಗ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಪುಸ್ತಕಗಳಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಚೆಕ್ಸ್ ಬುಕ್‌ಗಳಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಉಪಕರಣಗಳಮೇಲೆ ಸಹ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಎಂಟರ್‌ಟೇನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಸ್ಟೋರ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೇಲಿನ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಂದಿತೆಂದಾಗ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು.

ರೈತರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಬೆರೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣ್ಣುಗಳ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ರಾಫ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹಣ್ಣುಗಳ ರಸ ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೆರೆಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಲ್ಲ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹೆರ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಹೆರ್ಟ್‌ಯೂನಿಟಿ ಕೊಡುವಾಗ 60 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರವನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಡದೆ ಸ್ಥಳದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೆರ್ಟ್‌ಯೂನಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅರಣ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಲೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳ ಕಾಡು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಂಥ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ rejuvenation of forest ನ ಕಡೆಗೂ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಕಾಡುಗಳು ಬೇಗ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

AN HON'BLE MEMBER.—Private forests are being exploited without any plan. ಅದಕ್ಕೇನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಗಿಡಗಳಿವೆ; ಕೆಲವು ಗಿಡಗಳ ತೊಗಟೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕಕಡೆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ವಾಡಿಕೆಯಿದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತರ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೆಗಳಲ್ಲೂ, ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ವನಸಂಪತ್ತು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ. ಸೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಗೈಡ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವೇಕೋ ಮಲತಾಯಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಗೈಡ್ಸ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಡಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದೇಶ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸೌಟ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ. ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ದೇಶಗಳನ್ನೇಕಾದರೆ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. Man does not live by bread alone. ಆಹಾರ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯ ಪುರುಷನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ Recreation ಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನಮೇಲೆ ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಕಲೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ D.P.I.ಯವರನ್ನೇ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಮಿಷಿಂಗ್‌ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ಮಿಷಿಂಗ್‌ಗಳು ಒಂದರೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮಿಷಿಂಗ್‌ಗೆ ಬರಲಾರರು. ನಾನೂ ಇದರ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ; ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವರು ಮಿಷಿಂಗ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಗಳವರು ನಾನಾ equipmentಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. Light Adjustmentಗೆ, Sound Adjustmentಗೆ, Tape recordingಗೆ—ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ equipmentಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವೂ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬರಾತಾರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಬಂದಿತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವಯಸ್ಸಾದ ಮಂದೆ ಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಲು ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಲ್ಲಿ, S.S.L.C. ಆದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ, ಮಿಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕಡಮೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಷಯ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು, ದಿನಕ್ಕೆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಫೈಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಫೈಲುಗಳು pending ಆಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು progress ಆಗಿದೆ ಎಂಬ informationನ್ನು ಕೂಡ Information Bulletinನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾರಿ ಅನಾಹುತಗಳು ಮತ್ತು ಬಸ್ ಅನಾಹುತಗಳು ಈಚೆಗೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತರಪೇಲಿಂದ ಡ್ರೈವರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವೇಗದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಡ್ರೈವರುಗಳು observe ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯೇನೆಂದರೆ, ಗೆಜೆಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಂಥ ವಾಹನಗಳ ವೇಗವನ್ನು check ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಲ್ಲಾ ಎಫ್‌ಐಇವೇ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಡ್ರೈವರ್ ಆಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು Driving Coaching Institute ಎಂಬುದೊಂದು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ತರಪೇಲಿ ಪಡೆದ Certified ಡ್ರೈವರುಗಳನ್ನೇ ನೇಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಯಾರಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ನುಟು accident ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ವಜಾ ಮಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. Psychology of accidents ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ Coaching Instituteನಲ್ಲಿ certify ಆಗಿರುವ ಡ್ರೈವರುಗಳನ್ನೇ ರೋಡ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಪರ್ವೈಸರ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವುದು ಬಹಳ

ಸೂಕ್ತ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಗನೆ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ accidentಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಅಮೇಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. 2,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ನುಟು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಎಂಜಿನಿಯರೇ ಎನ್‌ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದಾದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈನರ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ಹೊರತು ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೋಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್ (ಪುತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ದ್ವಿತೀಯ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು 50 ಕೋಟಿ 96 ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರ ಆಯವ್ಯಯವಾಗಿದ್ದು 50 ಕೋಟಿ 82 ಲಕ್ಷ 60 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ವ್ಯಯವಾಗಿ, 14 ಲಕ್ಷದ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಅಭಿನಂದನೀಯರು. ಅವರಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯವಿದ್ದರೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಕಾಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ತೆರಿಗೆಹಾಕುವ ಯೋಜನೆಯಿದೆ, ನಾವು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೂಡ ಎತ್ತುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದು ಶೇಕಡಾ 23 ಭಾಗವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಧಾರಿಸಿದಂಥ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊಂದಿದಂಥ ಒಂದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಯೋಗ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ.

5-30 P.M.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 10,46,85,000 ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ, ಆ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ 11,76,70,000 ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ನೋಟನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂದೇಹಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ನೋಟನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚ ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗಮಯವಾಗಿದೆ. ಬಿಡ್ಡೋಗಿಕ ವಿಚಾರಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧವಾದುವುಗಳು ಅಂಕಿಅಂಶಮಯವಾಗಿರಬೇಕು, ವಾಣಿಜ್ಯಮಯವಾಗಿರಬೇಕು. ರಾಭ ನಷ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡೋಗಿಕ ಅಥವಾ ರಾಭ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್)

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಯಾವ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ, ಬಲವಾದ ಸುಭದ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ಆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ನಾವು ವಾಣಿಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಂಖ್ಯಾಮಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗದು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಕಾಶ ದೇಶದ ತುಂಬಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವವರು ಇರಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದವರ್ಷ ಇದೇ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ನನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೂರುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗತಬಾಕಿ ಇನ್ನೂ ಸಹ ಇದೆ ಎಂದು ಇದೇತಿಂಗಳು ಎರಡನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ನವಭಾರತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಸಹ ಏಡೆಡ್ ಶಾಲೆಗಳವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಪಂಡಿತರು, ಇವರಿಗೆ ಎರಡು ಗ್ರೇಡುಗಳಿವೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರದೇಶದ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ first grade, second grade ಎಂದು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದೀಪಂಡಿತರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಒಂದೇ ವರ್ಗವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಹಿಂದೀಪಂಡಿತರಿಗೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಗ್ರೇಡ್ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಅಫೀಸರ್ ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು 75—5—180 ಎಂಬ ಯಾವ ಸ್ಕೇಲನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಕೇಲನ್ನು ಆಳವಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ second grade ಎಂದು ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಇರುವ ಏಕರೂಪತೆಯು 75—5—180ರ ಸ್ಕೇಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯಾವ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನ್ನಡರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ರಾಜ್ಯನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಅನಂತರ ಕನ್ನಡದ ಕಡೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚೇಕೆ, ನಮ್ಮ ಈ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು, ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ

ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಲೇಖಕರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಲೇಖಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರು ಕಡಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಸುಮಾರು ದಿನಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ 10-12 ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ, ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥಾದ್ದು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಲಿಕ್ಕೆ ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ವಾರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಪೀರಿಯಡ್ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪೀರಿಯಡ್ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪೀರಿಯಡ್ಗಳನ್ನು ನಾನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಹಂಚಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಏಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಏಳು, ಹಿಂದಿಗೆ ಐದು, ರೆಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಐದು, ಸೋಷಿಯಲ್ ಸೈನ್ಸಿಗೆ ಮೂರು, ಸೈನ್ಸ್ ಗೆ ಮೂರು, ಡ್ರಾಯಿಂಗಿಗೆ ಎರಡು. ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಗೆ ಎರಡು, ನೀತಿ ಅಥವಾ ನೆಗಲಿಗತಕ್ಕೆ ಒಂದು, ಹೀಗೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ 35 ಪೀರಿಯಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪಠನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡಕೋಶ, (dictionary) ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗದೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೇಗನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ನಾವು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ, ನಿಶ್ಚಿತವಾದ, ಛೋರಣಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಾಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ. 1948 ನೆಯ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ 20ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು ಅಪು ಯಾವುವೆಂದರೆ: ಮಾತೃಭಾಷೆ (ಕನ್ನಡ), ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್. ಮಾತೃಭಾಷೆ (ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ) ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬೇಕು. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಡೆಯುವ

ವ್ಯವಹಾರ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಹಾಗೆಯೇ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ, ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಂಚಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು, ನರ್ಕಾರದವರು ವಿದೇಶ ಗಳೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಉದಾಹರಣೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಪೂಜ್ಯ ರಾಜಾಜಿ ಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಬೇಸರ ತರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಂದು ಹೇಳಿದುದು ಸರಿ. ಇಂದು ಯಾವ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಐದನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ನು ಪುರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಆರನೆಯ ತರಗತಿಯ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಪುರುಮಾಡಿ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ತಾತ್ಕಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಇತರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನಾದರಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ ಸಹ ಹಿಂದಿಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಕಡ್ಡಾಯಭಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಏಕರೀತಿಯುತ್ಪತ್ತಿಯು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಂಧ್ರಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 1959 ರ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕೃಷಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ General Administration ಆದೇಶ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದೇಶ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೃಷಿ, ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ 3,33,29,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ Land Revenue ಎಂದು ಹೇಳಿ 4,758 ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಕವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ತುಂಬ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಜನಗಳ ಬೇವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಗೇರುಬೀಜವನ್ನು ತರಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ದೊರಕಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ N.E.S. Block ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜನಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃಷಿಯ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲ

ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ, ಗೇರುಬೀಜದ ಬೆಳೆ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಸಿಮೆಣಸು ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತೆಂಗು, ಗೇರು, ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಸಿಮೆಣಸು ಬೆಳೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ನಂದೀಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೇರುಬೀಜದ ಮರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲಗಳು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹು ವಾದ ಆನಂದವುಂಟಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಆದೀತು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನನಾರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಈ ನಾರಿನಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಹುರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಅದರಂತೆ ತೆಂಗಿನಹುರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದನ್ನು ಇಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲ ದೊರಕಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಂಗಿನನಾರು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಇವೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹಾರೆ, ಗುದ್ದಲಿ, ಪಿಕಾಸಿ ಮತ್ತೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು, Pump sets—ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಡಿಪೋ ಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರೆ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ! ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

*ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮ (ಹೊಸಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಸಾರಿ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಲು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮೀ, ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಈ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಹುವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇತರ ಜನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆಯಾದ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಈ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕದೆ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮ)

ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಂ ಇದೆ ಎಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಬೇಗನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಬರಕೂಡದು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈಚೆಗೆ ಗವರ್ಮೆಂಟು ಆಡಳಿತ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲೇ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಹೋದರೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹು ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಹೊಸಕೋಟೆ ಮತ್ತು ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಕ್ಷಾಮದ ದೆತೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ರಿಹೇರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸಿಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳೂ ರಿಹೇರಿ ಯಾಗದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳವಾದ ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿವೆ; ಮತ್ತು ರೈತರು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲೂ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ತುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ತ್ವದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಹೊಸಕೋಟೆ ಮತ್ತು ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ರಿಹೇರಿ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಂತೂ ಹೇಳಲು ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಿವೆ. ಈಗೇನೋ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಬಳಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುವಂತೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ.

* ನಮ್ಮ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚೌನಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೇ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಅವರು ಬೇಗನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗರಾದರೂ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ N.E.S. ಸ್ಕೀಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ಯಾಕನ್ನು ಕೊಡಲು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೊಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಮತ್ತು ಮೋಖ್ಯ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜೆ.ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮ.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಭಾಗ್ಯ ಒದಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದೇನು ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ N.E.S. ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ತರಲಿಲ್ಲ. ಈಗರಾದರೂ ಬೇಗನೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು N.E.S. ಬ್ಯಾಕನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಟ್ರೀನಿಂಗಿಗಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮೂರು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಟ್ರೀನಿಂಗ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಸ್ವೈತೆಂಡನ್ನು 12 ರೂಪಾಯಿನಿಂದ 15 ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ.

ಸ್ವಾಮೀ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಇವೆ. ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳು ಬಾಲಿಯಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈಗರಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗರಾದರೂ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು Girls Boarding House ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಈಗರಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಈ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ಸದ್ಯೋಜಾತಪ್ಪಯ್ಯ (ಹರಪನಹಳ್ಳಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ತಿ ಟ್ವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ, ಸರ್ಕಾರದ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ರೋಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ರ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಸ್ಯಾಂಕ್ಷ್ಟ್ ಅದ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಕೆಲಸವಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಂಜೂರಾದ ಹಣವನ್ನು ರ್ಯಾಪ್ ಆಗದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ 1,34,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆಗಿ,

ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಲಹೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಅಪಶ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ.

ಮಾಲವಿ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೂ ಊರಿಗೂ ನಡುವೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಕ್ಕೆ ಬರಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊಟ್ಟೂರು, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಹಡಗಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೆಟರ್‌ಗೆ ಹೋಮ್ಸ್ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರವು ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಉಜ್ಜನಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟೆನ್ಸರಿಗೋಸ್ಕರ ಶ್ರೀ ಬತ್ತಿಪ್ಪ ಎಂಬುವರು 28ನೇ ನವೆಂಬರ್ 1956ರಲ್ಲಿ 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದರು 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಡಿಸ್ಟೆನ್ಸರಿಯ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ 20 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ನಂದೆಗೂ, ಈ ಸಭೆಯ ಟೀಕೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳಗಾದ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಾತ್ರವೂ ಲೇಟೆನ್ಸ್ ಎಡಿಷನ್ ಇದೆ ಕಳ್ಳತನ, ಸುಲಿಗೆ, ಖೂನಿ, ದರೋಡೆಗಳು ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸ್-ಮೈಂಡೆಡ್ ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಸ್ಕ್ಯಾಮ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದು ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಇದ್ದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ತಡವಾಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಆರಕ್ ಸಿಕ್ಕುವುದು ತಡವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. False prestige ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಸ್ಕ್ಯಾಮ್ ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(Sri J. P. SARWESH spoke in Hindi.)

6 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಆರ್. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ (ತರೀಕೆರೆ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆ ರಹಿತವಾದ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಅರ್ಥಸಚಿವರನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಯವರು ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ, ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸವೆದು ಹೋದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬದಲಿಮಾಡಿ ಪುನಃ ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಬದಲಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸವೆದುಹೋದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಹಾಕುವ ನೀತಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಬಹುದು. ಇಪ್ಪತ್ತಿಂ ದಿನದ ರಿಟೈರ್ ಆದ ಜನರನ್ನು ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಕ್ಸೆಚಿಂಜ್ ಕೊಡುವುದು, ರೀ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು, ಎಕ್ಸೆಚಿಂಜ್‌ನಿಗೆ ಪರ್ಫಿಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿಯಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ರಿಟೈರ್ ಆದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿ ಬದಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯದಾದಳತೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತರಾಸು, ಉತ್ಪಾದಕಗಳು ನಿರಂತರತಕ್ಕಂಥವಾಗಿ ನಿರೀಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲ ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಒಂದು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಏನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು ಅಂದರೆ 1957ರಲ್ಲಿ Inter-State seniority list ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದೆ ತೀವ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಈ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಶಾಂತಿ ಮನೋಭಾವ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಕ ತರಾಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆಯುಂಟಾಗಿ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನೌಕರ ವಿಷಯವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಪಾತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ದಿನಗಳಿಂದ ಅಗಾಹತಗಳು ಅನೇಕ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಪಾತೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಒಂದು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ರಹಿತವಾದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ

(ಶ್ರೀ ಚಿ. ಆರ್. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ)

ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂದು ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ದರೋಡೆ, ಖೂನಿ, ಇವುಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತರೀಕೆರೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 15 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಖೂನಿ ಕೇಸಸ್ ಆಗಿವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 17 ಖೂನಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟೇ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕಲಂಕಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೊಳೆಯಲು, ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸ ಪೇಟಾ ಬಟ್ಟೆ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ನುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾವಂತರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೊಲೀಸ್‌ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅವಿಧ್ಯಾವಂತರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಡೆದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ನಮ್ಮ ಊರ ಹತ್ತಿರ ಎರಡುದಾರಿಗಳು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪೊಲೀಸರು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ ಬಂದಾಗ ಚಿ.ಬಿ. ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವುದನ್ನು ತೋರಿಸದೆ, ಪೊಲೀಸರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಆಗಿ ಕೈತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಇಂಥ ದಕ್ಷತೆ ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಇದೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಪಾನನಿರೋಧ ಬೇರೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪಾನಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 95 ಭಾಗ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಸೇರಿಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಂಥ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನಿತಿ? ಮೊದಲು ಊರಹೊರಗಡೆ ಪದಖಾನೆಯೊಂದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಊರೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸಂಭಾವನೆ, ಲಂಚ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ದಾಳಿ ಹಾಕಿ ಕೇಸು ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತಿಂಗಳಿಗಿಷ್ಟು ಕೇಸು, ವರ್ಷಕ್ಕಿಷ್ಟು ಕೇಸು ಎಂದು ಭರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಈಗ ಕೇಸುಗಳು ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಆದಾಯವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಲದ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದರೆ ತುಂಬ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಈಗ ಭಾರತ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳ ಗಡಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ನದಿಯು ಹರಿಯೋಣದಿಂದ ಭಾರತದ ಪ್ರದೇಶ ಒಮ್ಮೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪ್ರದೇಶ ಒಮ್ಮೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯೆಯಿರತಕ್ಕ ಗಡಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಗಡಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಟಾಗಳು ಅದಲುಬದಲಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ smuggling ಇದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಆರ್. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ.—ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೂಕುಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು 'Mobile Party' ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ 'ಮೊಗಲ್ ಪಾರ್ಟಿ' ಎಂತಲೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಮೊಗಲ್ ಪಾರ್ಟಿಯೇ! ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೇನಿದ್ದರೂ ಒಂದೆರಡು ನಾಟಾ ಕದ್ದುಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಲಕ್ಷಾಂತರಗಟ್ಟರ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಅವರು ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ತಮಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಅದಾಗ್ಯೂ ತಾವು ಹೇಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಫೋಡ್‌ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾಡನ್ನೂ ಫೋಡ್‌ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಏನೋ ಕೆಲವು ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೂ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ಉಂಟು ಎಂಬಂತೆ ನೀವು ನಿಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಾದರೂ ನೂಕು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು.

ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದಲೇ ಇದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅವಗಾಹನೆಯನ್ನು ಎಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ತಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಿಡುಕಟ್ಟಣ, ಖಾಸಗಿ ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ "ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಪ್ಪು" ಎಂದು ಅವರು ಉತ್ತರವಿತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸವಾಲುಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ಬೆರೆಬಾಳತಕ್ಕ 20,000 ಟನ್ ಬಿಡು ಕಟ್ಟಣ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾಕಿದೆಯಂತೆ. ಇದು ನಿಜವೇ?

ಇಷ್ಟು ಸ್ವಾಕನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಪೆನಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಇಷ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಕರಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ 1940-42ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನಿಂದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಬ್ಬಿಣ ಬಂತು. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂಬುದು ನಿಜವೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ರಾಧದಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಳ್ಳು. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸೌದೆ ಸರಬರಾಯಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ nominal rate ಮಾತ್ರ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ charge ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ charge ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಧದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Time is up.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ.—ಇನ್ನು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಸ ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ವರೆಗೂ ನಾನು ನಿರ್ದಾಪನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಈಗತಾನೆ ನನಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇರಲಿ, ತಾವು ಬೇಗ ಪುರೈಸಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ತಣಗಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ sintering plant ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಎಸ್. ಮೇಟ್ ಆಗಿ ಪರದೇಶದಿಂದ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸವಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇಷ್ಟು ತಡಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಂತ್ರಗಳು ಕೆಡುವುದು ಸಹಜವಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ rolling mill ನಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟು, ಮತ್ತು 1957-58ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅದೇ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳೂ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಲಕ್ಕೆ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ? ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸ್ಪಾಕ್ ಉಳಿಯಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ

ವಾಗದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಅಲ್ಪ ಅನುಮಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನೂತನ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಕನಿಕರವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಒಂದು ರೂಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ 8-10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವಿರೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಕೂನರಿಂದ ರೈತವರ್ಗದವರಿಗೆ ತುಂಬ ಅನನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯವರು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೆ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದರೆ ಏನು ಲಂಚಕೋರತನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಬೆನ್ನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮರೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವೂ ಮರೆನಾಡಿನವರಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಬರ್ಚನ್ನು ಇತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಬೆನ್ನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮರೆನಾಡಿನ ಕಡೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಅಪಘಾತಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೆನ್ನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ

(ಶ್ರೀ ಚಿ. ಆರ್. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ)

6-30 P.M.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಟೀಕೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದೂ ಬಿಡುವುದೂ ತಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿದರೂ, ಬಿಟ್ಟರೂ, ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಕಾಳಿದಾಸರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿನಂಟೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ,

ಕುಂಬನನು ಬೇಡಲದು

ಕುಂಬಿನ ಮಾದೊಡೆಯು

ಕುಂಬಿನ ನಿತ್ತುದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆನಿಸದು

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ (ಗೌರಿಬಿದ ನೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, 1958-59ನೆಯ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿ ಟೆ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು 1957-58ನೆಯ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿ ಟಿನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಈಗ 1958-59ರ ಬಡ್ಡಿ ಟಿನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರಿಯ figures ಇವೆ. 1957-58 ನೆಯ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿ ಟಿನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟೋ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ, ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಖರ್ಚು ಆಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೊರುಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತ್ರ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿ ಟಿನ್ನು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಬರೆದರೂ ಒಂದು ಸಲವೂ ಜವಾಬು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಜೆಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಜವಾಬು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಕಾಂಗಡ ಬರೆದರೂ ವೇಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಬ್ಯಾತ್ಸ್ ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದು, ನೀವು ನೋಡಿದರೆ ಗಲಾಟೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು personal ಆಗಿ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಬಡ್ಡಿ ಟಿನ್ನುನಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಕೊಟ್ಟ ಜವಾಬನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ನಾನು ಬರೆದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬಿಸಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಬರೆದುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಕ್ವಾಂಟಿಟಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಬಿಲ್‌ನೇನೋ ಪಾನುಮಾಡಿಯೂ ಆಯಿತು ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಭದ್ರವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಕ್ವಾಂಟಿಟಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ನಾವು ಅಪೋಷಿನ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೂ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಏನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಠೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ನೂಕನೆ ಮಾಡುವುದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪೊಲೀಸರು ಶಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪೊಲೀಸರು ಇಲಾಖೆಯ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಆರ್ಟರನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳದೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಅವರೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಯವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ “ಇವರು ಯಾರು ನಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೌರವವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರರಾಗಿದ್ದರೆ ಬಂಡಿತ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕೂಡ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಫೋನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ನಿಮ್ಮ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು. ನಾನೇನಾದರೂ

ನಿಮ್ಮಂತೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರಿನ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಕಾಲವೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೋಂ ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳೇ ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ನಾವೊಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಪ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಈ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಷನ್ನು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಡ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಎ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬರುವ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಟೀಕಾಟಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿರುವ 208 ಜನರೂ ಪೋಲೀಸಿನವರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ನುಮ್ಮನೆ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಂಶಗಳು ತಿಳಿದೇ ಇದೆ; ಮತ್ತು ಈ ತರಹ ಹೇಳುವುದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎನ್.ಇ. ಎಸ್. ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಜೂಬಾಜೂ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಧ್ಯದಲ್ಲರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಬರಬಹುದು. ಈ ಬ್ಯಾಕನ್ನು ಕೋರಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾರುಪೇಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾಲೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಶ್ರೀ ಲಂಗಾರದ್ವಯವರ ಕಾಣಿಸ್ತುಟಿಯನ್ ಎಂದು, ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು. ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಮಧ್ಯದಲ್ಲರುವ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ಯಾಕುಗಳನ್ನು ಅರಾಟುವುದಾದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಕಾಣಿಸ್ತುಟಿಯನ್ನಿಗೂ ನನಗೆ ಬ್ಯಾಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಕಾಣಿಸ್ತುಟಿಯನ್ನಿ ಯವರು ಈಚೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಬರುವ ಬ್ಯಾಕನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಉಪಪಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ನುಳ್ಳೂ ಪಳ್ಳೋ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಏನೋ ಒಂದು ಪ್ರಾಮೀಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಅಪ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ? ಯಾವತ್ತಾದರೂ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಬಯಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಏನೋ ಒಂದು ಪರ್ಸನಲ್ ಗ್ರಡ್‌ನಿಂದ ಅಲ್ಪಯೋಗ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವನನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರು, ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರೇ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರದ್ಡಿಯವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಕೇಸನ್ನು ವೆಂಕಟರದ್ಡಿಯವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರಿಲ್ಲ. ಅವರೇನೋ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಈಗ ಯಾವ ಕೇಸೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕೇಸುಗಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕೋರ್ಟ್. ಅದರ ಮಾತು ಬೇರೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಹತ್ತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ಇನ್ನೂ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ನಮ್ಮ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಈಗಾಗಲೇ ಏನೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರುದ್ರಪಟ್ಟ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಸೊಸ್ಟಿನ ಬ್ಯಾರನ್ನುಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ರೈತರು, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು. ಅವರು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೈಸನ್ನು ಫೀಸನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಇಲ್ಲಿ 15, 20 ಅಥವಾ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತನಿಖೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ರೂಲ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮಾತ್ರ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ಜವಾಬು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಆರುತಿಂಗಾಯಿತು. ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು, ಇಬ್ಬರೂ ಇದ್ದೀರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಟೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷವನ್ನು ನೋಡೋಣ. ನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಹೋಬಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ, ಒಂದೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಆದುದಲ್ಲ. ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತೆ ಪೂರೈಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಆಕಡೆಗೆ ಮುಖವನ್ನೂ ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಏನೋ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಅನ್ನಿಸಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಆ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಜನಗಳು ಹೀಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಂಟಿಕರಪ್ಷನ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನೇ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಟೈಪಿಂಗ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಲಂಚ ನಿರೋಧಕರಾಗಿ ಹೋಗಿ, ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಹತ್ತಿರವೇ ಲಂಚ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಚವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಜವಾಬು ಹೇಳುವಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಂಪೂರಿಸುವುದೇ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗಾದರೆ ಏನು ಇಂಪೂರಿಸ್ ಮಾಡುವುದು? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯು ಎಲ್ಲೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದುವರೆ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕಟ್ಟಿರುವಷ್ಟು ಇನ್ನಾವ ಇಲಾಖೆಯೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನವಾಗಿರಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಈ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರು ಬಂದಮೇಲೆ, ಎಷ್ಟು ಖುನಿಗಳು, ದರೋಡೆಗಳು ಆಗಿವೆ! ಇವರು ಬಂದ ಗುರುತಿಗೆ ಪೇಟೆಗಳು ಬದರಾಯಿಸಿವೆ. ಸರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಗುರುತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಈ ಸಭೆ

ಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಿರಿವಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಪೋಲಿಸಿನವರ ಜ್ಞಾಪಕವೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಎಲ್.ಎಸ್.ಜಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರು ಹಿಂದೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷವಶಾತ್ ಪುನಃ ಒಂದುವರೆ-ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್.ಎಸ್.ಜಿ. ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬೇಡವೇ? ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೋ. ಬೆಳ್ಳ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದುಮಣಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಣಕ್ಕೆ ಎರಡು ಆಣೆ ಸುಂಕ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದುಮಣಿ ಅಡಕೆ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೂಟೆಗೆ ಎರಡು ಆಣೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ; ಅಂದರೆ ಮಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನು ಬಿದ್ದುಹಾಗಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕೆ, ಮೂಟೆಗೆ ಎರಡು ಆಣೆ. ಇಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಮೂಟೆಗೆ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ. ಏನು ಅನ್ಯಾಯ, ಸ್ವಾಮಿ!

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅದು ಅಪ್ಪರ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅಪ್ರೂವರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎಷ್ಟೋ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳವರು ದರವನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್, ಆರ್ದರ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಜನ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ರಿಟ್ ತಗಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಬೈ-ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಲಿಮಿಟ್, ಲೋಯರ್ ಲಿಮಿಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಬೇಕಾದ ದರವನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ರೂವರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎಷ್ಟೋ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಾಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಆಣೆ ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಒಪ್ಪ ತಾರೆಯೇ? ನೀವು ಒಪ್ಪಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಂದರೂ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಎಕ್ಸಾಮಿನರ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ (ನೆಲಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂಡಿಟ್ಟಿರುವ 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನ

ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶವಾಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಆಗಿಂದ ಹಳೆಗಾಡಿನ ರೈತರಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳು, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸೋಣ. ವ್ಯವಸಾಯ ದೇಶವಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಆ ವೃತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯವೂ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ಸಹ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು; ಅಲ್ಲದೆ ಬತ್ತನೆಯ ಬೀಜ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿ-ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಅನುಕೂಲ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು ಎಂದು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುವ ಎರಡು-ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ಭಾಗದ ಹಣ ರೈತರಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ? ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನವ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ಭಾರ ಕೆಲವು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಾಗಿದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬತ್ತನೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಿಂದ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೀಡ್ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟು ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು seed farm ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಿಕೇಟದಿಂದ ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಸುಧಾರಿಸಲು ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಗೊಬ್ಬರದ ವಿಷಯ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ

ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೋ ಆಗ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ತರದ soil ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆನುಗುಣವಾಗಿ ಜಮೀನುಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಭೂಗುಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಫೀಲ್ಡ್ ಮನ್ ನೇಮಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿಗೂ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಯಾವ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆಯಾಗಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ರೈತನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಗಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಅನೇಕವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದ್ದಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ, ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಮಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಳವಳದ ಸ್ಥಿತಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೀವ್ರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಜರೂರಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಿರೀರಾವರಿಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಿರೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿದೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆಯಿತು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತಿಯಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು.

ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ವಾಸಿಸಲು ಮನೆಯು ಇರಬೇಕಾದುದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹಣ ಪೂರೈಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಪ್ಪಿ ಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹಣ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ)

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೊದಲು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲು ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಟ್ಟು ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇದೆ. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೂ ಇದೆ. ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಮಾಜ ಹೇಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ ಎನಾ ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎದ್ದಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

7 P.M.

ಮತ್ತು ಈ ದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹಠದಾಗಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಿಡ್ಯೋಗಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲೇಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಮಾಡಿದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವರ್ಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಸಾಲ ಸೋಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧುವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕೀಕರಣ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಮೊದಲು ಆರೋಚನೆಮಾಡೋಣ. ಇದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೇನೋ ಸರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಸಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಸೊಲ್ಲು ದೇವಸಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್‌ರವರೂ ಅನೇಕಸಾರಿ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಳಿವು ದಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಒಟ್ಟು 36 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ co-opera-

tive farmingನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ನೆಹರೂರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋಬಾಧಾವೆ ಯವರು ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಬರೀ ಒಳ್ಳೆ ಟ್ಟನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ ರಾರದು. ಜನರಿಗೆ-ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ನ್ನು ನಂಬಿಕೆಯುಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಬೇರೆಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಬರೀ ಬೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಜತ್ತಿ ಸಮಿತಿಯವರೇನೋ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಏನು ಪಾದವಿವೆಯೋ ಅದು ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ, ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಲಿ, ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿರುವ ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವಾಗ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ co-operative farming ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಏರುಪೇರುಗಳೂ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕೆಲಸ ಗಾರರು, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು, ಕೂಲಿಕಾರರು, ಜಮೀನ್ದಾರರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಏರುಪೇರು ಗಳು ಸರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಜಮೀನು ಜಮೀನ್ದಾರರಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೂಲಿಗಾರರು ಕೂಲಿ ಗಾರರೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಅನಬಟ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಉದ್ದೇಶವುಂಟಾಗಿ ಪ್ರಾಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದೆಂಬ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನೀವು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಅದರೂ ಅಕ್ಕಿಯ ಅಭಾವವುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀ ಜೈನರವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಮುಖ್ಯ ಗಮನಕೊಡ ಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ—(ಇಡೀ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು—ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಘ) ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡಿ. 1956ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸೆಮಿನಾರಿನ ಕೈಪಿಡಿ ಏರದು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೊರಬಿದ್ದರೆ, ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವೆಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದೀರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನ ಜನ ದೇಶದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲೂ ಶೇಕಡ 85 ರಷ್ಟು ಜನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ವಾಸಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದ ಹೊರತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಜೀವನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ದೇಶವಾ

ಗಿರುವಾಗ ಇತರೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ತಕ್ಷಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಇರಾಖೆಯವರು ರೈತನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡಲು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದ ಏನು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳಿತಯಂತ್ರ ಬಿಗಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ರೈತರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒದಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಪೋತ್ (ನಡಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಬಹಳ ಅನುಮಾನಕರವಾಗಿದೆ, ಬಹಳ ಅತ್ಯಪ್ರಕರವಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಿನ ರೂಪದಿಂದ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಒಳಹೊಕ್ಕುನೋಡಿದರೆ ಅತ್ಯಂತ ದೋಷಯುಕ್ತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊರಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಒಳಗಿಲ್ಲ, ಹೊರಗಿನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬೇರೆ, ಒಳಗಿನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬೇರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೂತ್ನ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಮೇಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಈಗ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

ವಕ್ರಂ ವಕ್ತೃಪಿ ಮಾನಸಂ, “Face is the index of mind” ಮನುಷ್ಯನ ನಿಷ್ಠೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ಜ್ಞಾನ, ಅವನ ಚರಿತ್ರೆ, ಅವನ ಮನಸ್ಸು—ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಮೇಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿಯ ಮುಖ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, front page, ಮುಖಪತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಿತ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ರೋಗರೂಢಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಜಮಾ ಭಾಗ, ಇನ್ನೊಂದು ಖರ್ಚುಭಾಗ. ಜಮಾಭಾಗದಲ್ಲಿ tax revenue 26½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು non-tax revenue 24½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ರೆವೆನೂ ಏನಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರೊಳಗೆ ಖರ್ಚಿನಬಾಬತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ 31,28,63,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇತರಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ 19,53,97,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು (non-development works) ಸಲುವಾಗಿ ಖರ್ಚುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು

ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೂತ್ನ ಪರಿಶೀಲನೆ ಈಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. I leave it to the integrity of the Finance Minister. ಇದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ, ಇದು ನೋಡುವುದೇ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೋಷವಿದೆ, ಶುದ್ಧವಿದೆ ಅಶುದ್ಧವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. Demands for grants ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ item by item ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟುಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಬೇಕು, ಏಕೆ ಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಇದೆಯೇ ಕಡಮೆ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಗಬಹುದು. ನಡೆಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಶುದ್ಧವಿದೆಯೇ, scientific or non-scientific ಅಶುದ್ಧವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡೋಣ. ಇದಲ್ಲಾ ಯಾವತ್ತೂ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗವಿದೆ. ಜಮಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ವಿಷಯ. Tax revenue ಮತ್ತು non-tax revenue. ಇದರಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ನಾನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೆವಿನ್ಯೂಗಿಂತ ಎರಡು ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಂದರೆ ನಾನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೆವಿನ್ಯೂಗೆಂದು ಸರ್-ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈಗ ಇದ್ದದ್ದೂ ಕೂಡ scientific or non-scientific? and what is the average income per capita? whether a common man is able to bear the burden of so much taxation? ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. ಈದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ ಖರ್ಚಿನಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು non-development expenditure ಮತ್ತು development expenditure ಎಂದು ಎರಡು ವಿಚಾರ. Non-development expenditure ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. Development expenditure, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಸದೋಷವಿದೆಯೇ ನಿರ್ದೋಷವಿದೆಯೇ? ಎರಡನೆಯದು Whether the tax revenue is scientific in proportion to the non-tax revenue and whether a common man can bear the burden of so much taxation in respect of his average income. ಮೂರನೆಯದು non-development expenditure ಮತ್ತು development expenditure ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. This all is the gist of this Budget. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಮೊದಲು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬೋತ್)

ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ What is the Budget? ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂದರೆ ಏನು? and how it should be prepared? Literally, Budget is a small bag, a bag of tricks. A bag wherein is carried the necessities for a journey. But, strictly and relevantly speaking here, budget is a document of statement of revenues and expenditures. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸ್ವರೂಪವೇನೆಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. How should it be framed and what are the scientific basis for framing the budget?

Sri B. VAIKUNTA BALIGA (Minister for Labour and Legal Affairs).—There are financial experts to prepare a budget.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಎರಡು ದಿನಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬೋತ್.—ತಾವು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಕಾಲದೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏಳೂವರೆ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ತಾವು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ನಿಯಮ ದಲ್ಲರಬೇಕೆಂದು ನೀವೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬೋತ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

What are the normal budgetary features? ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ವಿವಾಂಸರಿರುತ್ತಾರೆ. He is a man of genius with vast experience and knowledge. I need hardly say of him or his merits. ಆದರೆ, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೆರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ democratic countries ನಲ್ಲರುವಂತೆ ಯಾಗಲೇ, Gladstonian conception ನಂತೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ the common universal conception ಪ್ರಕಾರವಾಗಲಿ ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿ the budget should be framed. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸೂತ್ರಗಳಿವೆ. ಆ ಮೂರು ಸೂತ್ರಗಳು ಯಾವುವು? What are the three Sutras?

They are:

(1) The budget estimates should be on cash basis.

(2) The estimates should be close and conservative.

(3) The budget should be balanced and should not be deficit.

These are the normal budgetary features.

ನಮ್ಮ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಉಳಿತಾಯ ತೋರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ 14.05 ಲಕ್ಷ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ತೋರಿಸಿರುವುದು ನನಗೇನೂ ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಏನಿದೆ, ಅದು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮೂರು ಸೂತ್ರಗಳ ಅನುಸಾರ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲ. 1957-58ನೆಯ ರಿವೆನ್ಯೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಕ್ಯಾಪ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿನ ಈ ಎನ್ಸಿಮೇಟ್‌ಗಳೂ close and conservative ಇಲ್ಲ. Inflated ಅವೆ. ಇಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್ scientific ಅಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಉಳಿತಾಯದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಪೂರ್ವದಿಂದ Law and order maintenance ನಲುವಾಗಿಯೇ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟು ಸ್ಟಾಪ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬೋತ್.—ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಲಸಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದು, ನಾವು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಾದುದಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗನುಸಾರ ಖರ್ಚು ವೆಡ್ಜ್‌ಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ರೂಪಾಯಿ ಪಗಾರ ಬರಬಹುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ಇವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಹತ್ತು-ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ನೀತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಕಿನ್ಸ್ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಆಂಕಿಗಳಾಗಿವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸುಯರ್ಸ್, ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಂಕಿಗಳಿಲ್ಲ. ಕ್ಲೋಸಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ತೋರಿಸಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಪು ಬೇಸಿಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ಶುದ್ಧವೂ ಅಲ್ಲ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಲ್ಲ. ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಫೈನಾನ್ಸಿ ಎಚಾರ ವಾಗಿ ಮತ್ತು Financial policy ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ Finance Commission ನವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(Budget Speech, Page 6.)—

“The States should balance their revenue budget. With a massive development plan under implementation, there is grave risk of the budgetary deficits of the States endangering the country's economy by adding to the inflationary potential.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ Inflationary potential ಹೇಗಿದೆ, ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನವರು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಹೀಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:—

“Development expenditure should, therefore, be adjusted to the available resources and States should not run into revenue deficit even for meeting such expenditure. We earnestly trust that they will bear this in mind in shaping their financial policies.”

“Now that all expenditure creating permanent assets are being treated as capital outlay, deficits on current account covered by borrowing result in an unfair shifting by the present generation of its burden to the future generations.”

ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಜುಡಿಷಸ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವೆರ್ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟು ಎಂದು ಸಾಲ ಮಾಡುವುದಾದರೂ, ಶಕ್ತಿಗನುಸಾರ ಸಾಲ ಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಆದಾಯ-ಉತ್ಪನ್ನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಲಬೇಕು. ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಡ್ಡಿಯು ಅಂದಾಜು ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷವನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇದು ವಿಚಾರವಿದೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ? ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಬರುವುದು ಎಷ್ಟು ಶುದ್ಧವಾದ ನೀತಿಯಿಂದ ಆಗಿದೆಯೇ ಅಶುದ್ಧವಾದ ನೀತಿಯಿಂದ ಆಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಇದು ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಆಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು, ಅದಾದರೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ನೂರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆಯಂತೆ 4 annas in a hundred ನಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಉಳಿತಾಯವೇನು?

ಎರಡನೆಯ ಮಾತು ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ನ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ Non-tax Revenue ಮತ್ತು Tax Revenue ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕರ ಹಾಕುವುದು. ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಮತ್ತು ಅದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದ್ದದ್ದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ Taxes

ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Sugarcane cess and Entertainment tax, Cinema Show tax, Local, Health and Education cesses Surcharges on Land Revenue, wet rate and wet assessment, Bus passenger traffic, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ವಿಷಯ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ Taxation ಗಿಂತ ಮುಂಚೆ, ಮೊದಲು retrenchment ಮಾಡಿರಿ. ಈಗ ಇದ್ದದ್ದೇ ಕರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಜನರ ಶಕ್ತಿ ನೋಡಿ ಕರ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. “Cut your coat according to the cloth” ಎನ್ನುವಂತೆ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗನುಸಾರ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯಂತೆ Retrenchments ಮಾಡಿದ ಏನಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕರ ಹಾಕಬಾರದು.

7-30 P.M.

ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ ಆಗಬೇಕು; ನೇಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು Consolidated Fund ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕನುಸಾರ ರೋನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡೆಬ್ಟ್ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದರ ಕಲ್ಪನಾ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ! ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು, it is a matter of opinion, ಈ ವಿಷಯ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೂ ಬಡ್ಡಿನ ಮೇಲಿಂದ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. Consolidated fund ಅದರೂ varies from year to year. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ಸಾಲ ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಾಲ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಥವಾ Consolidated fund ಅನುಸಾರ ಎಷ್ಟು percentage ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯೇ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾಲ ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕಾಸ್ತತ್ಯವ್ಯಯದ ನಿರ್ಬಂಧವೇಕೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ Terms, purposes ಮತ್ತು times ನಹ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. Consolidated fundನ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಏನು ಎಷ್ಟು percentage, debts, loans ಇರಬೇಕು; Debts ಮತ್ತು loans ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು control ಹಾಕಿ. Debts ಮತ್ತು loans ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಗತ್ಯಂತರ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಷ್ಟು on various departments, retrenchment ಮತ್ತು economy ಮಾಡಿರಿ. ಇವೇನೂ ಕಾಣಿಸುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಲ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ unnecessarily the common man is taxed. Economy ಅಥವಾ Retrenchment ಸಲುವಾಗಿ, you do not try to make statutes after statutes but ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಸಾರ ಶಕ್ತಿಯ ಇದ್ದಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ administrative departments ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖರ್ಚು, ಕಾರ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕತೆ, ಬೇಕೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ retrenchment ಮಾಡಿರಿ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಪೋತ್;

ಇದ್ದೇಇರುವುದು. ಪರಂತು control ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. Loans, debts and taxes ಅದಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಕ್ತಿಗೆ ಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಾರದು. Second Five-Year Plan ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶಕ್ತಿಗನುಸಾರ ಶಕ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಣ available ಇದೆ, ಅಷ್ಟು ಹಣ ತರಿಸಿಕೊಂಡು, development programmeನ್ನು adjust ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. Central Government ನಿಂದ grant-in-aid ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ದಶೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. Second Five-year Plan carry out ಮಾಡಲಕ್ಕೆ, Small Savings Scheme funds ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು Finance Minister ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ Small Savings Fund ಗೆ ಯಾರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಭಾರ. ಪ್ರಪಂಚ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಕಠಿಣ, ಅಂದಮೇಲೆ ಯಾರು ಕೊಡುವರು? Savings ಆದರೇ ಕೊಡುವುದು. Savings ಎ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮೊದಲು ನಾವೇ ಕೊಟ್ಟ ವಿನಾ ಎರಡನೆಯವರು ಯಾಕೆ ಕೊಟ್ಟಾರು? ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವದಾದರೂ ಕಷ್ಟ. Charity must begin at home. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್, ಮತ್ತು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಥಮ ಈ Plan ಗೆ ಹಣ ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಎಲ್ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಪೋತ್.—ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು “ಕುಮಾರ ಕೃಪ” ಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಇರುವ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. Let them come down from “Kumara Krupa”. ಅವರಿಗೆ “Park House”—“Carlton House” ಬೇಕು.—“Sidney House” ಬೇಕು “Embassy” ನೂ ಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—“Park House” ಸಂಪೂರ್ಣ ಇಲ್ಲ.

Sri B. G. KHOT.—You are residing in a part of “Park House”. I admit.

Mr. SPEAKER.—Yes.

Sri B. G. KHOT.—I am not saying anything against anybody for retrenchment's sake. ಆ “ಕೃಪ” ಬೇಕು, ಈ “ಕೃಪ” ಬೇಕು ಅನ್ನಬೇಡಿ. ನೀವು simple life lead.

ಮಾಡಿ. Luxurious life ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಇದು ಬೇಡ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಈ ನೇಷನ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಾಲದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—900 ರೂಪಾಯಿ.

Sri B. G. KHOT.—Thank you. Still I wish you to come down to Rs. 500. ನಿಮ್ಮ ಬಂಗಲೆ ಬಾರ್ಲರ್ ಬಳ್ಳಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು. It is an unnecessary expenditure. ಕೂಲಿ ಗಾರರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಇತರ ಜನರಿಗೆ Small Savings ಅನ್ನುವುದು, ಆದರೆ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಇರುವುದು. That will be a dangerous thing, and it cannot be impressive upon the public. Therefore, charity must begin at home. ಆದ್ದರಿಂದ charity ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—ನನ್ನ patience ಗೂ limit ಇದೆ. ಏನೂ clear ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾನೂ ಮನುಷ್ಯ. ನನ್ನ ಕಡೆಗೂ ನೋಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಎಂಟು ಘಂಟೆ ಆಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. You have spoken for more than half an hour. After all, I have been sitting here to-day for more than eight hours. I know, like a school master you are unbeatable. You can never be defeated. I take the defeat.

In all, 62 members have spoken so far, 27 from the Opposition, 35 from the Congress. To-day 25 members have spoken. Out of the 25 so far spoken, P.S.P. are 9. I have at present with me a list of 30 members. I do not know what to do with it.

The House will now rise and meet on Monday at 1 P.M.

The House adjourned at Forty Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 7th April 1958.